سوځيدلي ځمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

Ketabton.com

ګل رحمان رحماني

۱۳۹۴ لمریز کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلي څمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

لیکوال:

گل رحمن رحماني

۱۳۹۴ل کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: سوځېدلې ځمکه

لیکــوال: ګل رحمن رحماني

خپرونـدی: د افغانستان ملي تحریك، فرهنګي څانګه

وېبپاڼه: www.melitahrik.com

ډیزاین: ضیاء ساپی

پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید

چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپکال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحریك د خپرونو لړ: (۵۸)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د خپلې هستۍ سوځېدلې خاورې ته!
هغه بادونو ته چې ستا د وجود سوځېدلې
خاوره يې زما له سترګو پناه کړه !
او تا ته چې ځواني دې د پردي وطن خاورو او
سختيو کې وبايلله او نازنين وطن ته پټې
سترګې را ستون شوې.

رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیولیک

ګڼه ــــــــــــــ سرلیک ــــــــــــ مخ

i. د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ الف

ii. رحماني د ادبي ټوټې ګلخانګې د پاللو په ازمون کې و

iii. رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلې ځمکه ع

iv. لوړ خیال ص

v. زما د ژوند سوځېدلې ځمکه ت

۱- د شکرانې سجده ---------------------------------- ۱

۲- شین خوب ---------------------------------- ۳

۳- سوځېدلې ځمکه ---------------------------------- ۴

۴- پرښته که شیطان! ---------------------------------- ۶

۵- پرښته ---------------------------------- ۱۰

۶- د مینې تاج ---------------------------------- ۱۱

۷- د سمڅې ګل ---------------------------------- ۱۲

۸- د مرغانو بیه ---------------------------------- ۱۳

۹- پېغور ---------------------------------- ۱۴

۱۰- ته او موسمونه ---------------------------------- ۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- اوښکې او باران ---------- ۱۷
۱۲- زما چیغې ---------- ۱۹
۱۳- لایزاله سندره ---------- ۲۱
۱۴- نامریه وړانګه ---------- ۲۲
۱۵- تیارې او دعاګانې ---------- ۲۳
۱۶- ناوړه غچ ---------- ۲۵
۱۷- تودوخه ---------- ۲۶
۱۸- د اوبو دېوال ---------- ۲۷
۱۹- خاموشه چیغې ---------- ۲۸
۲۰- د فطرت انتقام ---------- ۳۰
۲۱- د غرور احساس ---------- ۳۲
۲۲- د مرغانو نړۍ ---------- ۳۴
۲۳- سره پاڼه ---------- ۳۵
۲۴- د ماتېدو غږ ---------- ۳۶
۲۵- باور ---------- ۳۷
۲۶- د خدای کور ---------- ۳۸
۲۷- څېرې ---------- ۳۹
۲۸- د خوښۍ ورځ ---------- ۴۲
۲۹- د ښارماڼۍ ---------- ۴۴
۳۰- د سکروټو په منځ کې ---------- ۴۷
۳۱- هغه او لمر ---------- ۴۸
۳۲- زما وطنه! ---------- ۵۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- د ژوند ببړۍ ---------- ۵۴
۳۴- سوې پاڼې ---------- ۵۶
۳۵- مرګونې دره ---------- ۵۸
۳۶- جزا ---------- ۵۹
۳۷- د شاعر مقام ---------- ۶۰
۳۸- یوه شپه ---------- ۶۱
۳۹- وروستی مابنام ---------- ۶۴
۴۰- اتله ---------- ۶۶
۴۱- غرنی ګل ---------- ۶۷
۴۲- مینه او دعا ---------- ۶۹
۴۳- نالوستې مینه ---------- ۷۰
۴۴- شپېه ---------- ۷۱
۴۵- جنتې وږمه ---------- ۷۲
۴۶- پټه ښکلا ---------- ۷۳
۴۷- کاغذي ګلونه ---------- ۷۴
۴۸- اې زما ستونزو! ---------- ۷۵
۴۹- انځور ---------- ۷۸
۵۰- ستا لپه ---------- ۷۹
۵۱- وچ شوی ګل ---------- ۸۰
۵۲- چې پسرلی شي ---------- ۸۱
۵۳- د خدای زور ---------- ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۴- زما خوښي ---------- ۸۳

۵۵- انسان او خدای ---------- ۸۴

۵۶- ښځه ---------- ۸۶

۵۷- د ازادۍ وږمه ---------- ۸۷

۵۸- په خدای دې سپارم ---------- ۸۸

۵۹- دروغ ---------- ۸۹

۶۰- سندرغاړې ---------- ۹۰

۶۱- ژوندۍ کیسه ---------- ۹۱

۶۲- ټکنالوژي ---------- ۹۲

۶۳- لومړیتوب ---------- ۹۴

۶۴- ښکلا او ملنګ ---------- ۹۵

۶۵- توپیر ---------- ۹۶

۶۶- سولې ته! ---------- ۹۷

۶۷- اړیکه ---------- ۹۸

۶۸- شاعرانه عظمت ---------- ۹۹

۶۹- معصوم زړه ---------- ۱۰۰

۷۰- هوسۍ او ښکاري ---------- ۱۰۱

۷۱- شیطاني جالونه ---------- ۱۰۲

۷۲- وړکتون ---------- ۱۰۴

۷۳- کاذب غرور ---------- ۱۰۷

۷۴- تږې سترګې ---------- ۱۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۵- د واکمن تصویر--۱۰۹
۷۵- زرین خپرکی--۱۱۱
۷۶- سوله او ماشوم--۱۱۲
۷۷- شکایت--۱۱۵
۷۸- هیله--۱۱۶
۷۹- توپیري تفکر--۱۱۷
۸۰- توپیرونه--۱۱۸
۸۱- خبرې--۱۲۰
۸۲- تاریخي پاڼه--۱۲۱
۸۳- شاهانه تاج--۱۲۲
۸۴- بوډا او دوې ورځې--۱۲۳
۸۵- اووه ورځې، اووه فریادونه--۱۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ

د ګران رحماني شاعرانه او منثور شعرونه:

ځینې ادبپوهان وایي: ښکلی نثرهغې ښایسته ماڼۍ ته ورته دی چې معمارېکي یوه خښته هم بېځایه او بې هدفه کارولې نه وي. نثر چې څومره ساده، سلیس اوروان وي؛ یکې له پېچلیو او بې خونده اوږدو جملوڅخه ډډه شوې وي، هومره لوستونکی ژرځانته راکاږي او د لیکوال د لیکنی په مقصد یې ژر سرخلاصېږي.

یوشمېرلیکولان دومره اوږدې جملې کاروي چې کله یې لوستونکی د جملې پای اویا خبر ته رسېږي؛ مبتدا ترې هېره شوې وي، لوستونکی مجبوره کېږي چې لوستل شوې جمله بیا ځلی ولولي، څوپوره مانا ترې واخلي. د ورته کلماتو، انځورونو او تشبیهاتو تکرارهم د نثر د کمزورۍ سبب کېږي، په نثر کی هڅه په کارده چې نوي کلمات او تشبهات وکارول شي، ددی کارد پاره لیکوال باید په خپله ژبه مسلط اودلغاتونو زېرمه یې زیاته وي

زموږ یوشمېرلیکوالان چې کله غواړي د یوې موضوع په اړه څه ولیکي، نولومړی پری یوه لوښت مقدمه اوسریزه لیکي له هغه وروسته چې کله اصلي موضوع ته راګرځي، لوستونکی، یې پاتې مقاله اویالیکنه کات کړي اوپه تاخچه کې یې ایښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال ته په کار ده چې خپلې خبرې سیده له اصلي موضوع څخه پیل کړي، بې ځایه مقدمې او خبرې دې نه لیکي، چې د لوستونکی دوخت ضایع کېدو او زړه تنګی سبب کېږي. دا ستونزه د یوشمېر شاعرانو په ازادو او بې قافیو شعرونو کې هم لیدل کېږي.

یو چا ټوکه کوله چې د وخت د تنګیسا په وجه مې د یوشاعرله ازاد شعر څخه ځو کرښې وایستي او وروسته مې خپرې کړې، زما په دې کار سره نه د شعر محتوا کې بدلون راغی او نه هم پرې شاعر پوه شو چې د شعر یوه برخه یې ابستل شوې وه.

له موضوع سره د نثر تناسب هم تر ټولو مهمه خبره ده، هره موضوع ځانته ځانګړې نثر او ژبه غواړي، که چېرې تاسو د زرکاله پخواد یوی پېښې په هکله کیسه جوړوی، نود کرکټرونو ژبې یې د او سنیو خلکو له خبرو سره په توپیر وکاروئ. د یوی جنایي زیږې پېښې نثر د طنز او فکاهي له نثرسره پوره توپیر او خپل ځانګړی تناسب ولري.

شاعرانه او عاطفي موضوع ګانې بویه ځانته نثر، فضا او خوند ولري، زیات پکې له هغو کلماتو استفاده وشي چې د احساساتو په بیان کې ډېره مرسته کولی شي. د ژبې عفت خو حتی د ښکنځلو په وخت کې هم مراعات او وساتل شي. بله خبره چې یادول یې بیا هم ضروري ګڼم، هغه په هنري نثر کې د ایجاز مسئله ده.

د څولنډو کلماتو په واسطه د یو لوی مطلب بیانولو ته ایجاز وایي، چې لیکوال یې باید هروخت په پام کې ونیسي، د هرې موضوع په غوره کولو کې د لوستونکي ذوق باید او باید په پام کې ونیول شي، ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ يې خلکو ته ليکو او خلک هم زموږه هغه خبرې اوموضوع ګانې لولي اواوري چې دهغوی له شخصي او ټولنيز ژوند او اړتياوو سره مستقيم تړاو اود ستونزو په کمولوکې مرسته وکولی شي.

لوستونکی اواوربدونکی ډېرنازولی وي ، په ډېرې بې پروايۍ سره د يوچا اثرليرې غورځوی. هغوی ته دامهمه نه ده چې ليکوال په دې ليکنې اويا په دې خپرونې څومره خواري کړې ده، هغوی يوازې اويوازې خپل ذوق خړوبول غواړي اوبس ! نوليکوال ته پکاردی چې دوخت له تقاضواوغوښتنوسره سم موضوع ګانی انتخاب کړی ،موږته دا نه دی په کار چې پوه شو چې ايا په مريخ کې اوبه شته اوکه نه ؟

موږته مهمه داده چې پوه شو څنګه کولی شو د اوسنيو ستونزو څخه خلاصی او په مشکلاتو لاسبری پيداکړو اود ژوند سالموامکاناتوڅخه ګټه واخلو؟ له ماڅخه خبرې له اصلی موضوع څخه ځکه بلې خواته اوږدې شوې چې غوښتل مې په همدې پلمې ځينو هغو نويو ليکوالوته خپل غږ ورسوم، چې غواړي نوې ليکنې وکړي او په دی برخه کې د پرمختګ په تمه دي، هيله ده بخښنه به راته کوئ.

ګرانه لوستونکيه !

ستا مخی ته د يوه داسې ځوان اوتکړه ليکوال د زړه په وينوليکل شوې هنري ټوټې پرتې دي، چې په هرې يوې کې يې د ښه نثرليکلو قواعد مراعات شوي اوترپايه يې خپله شاعرانه فضا او خوند ساتلی دی. زموږ دغه ګران ليکوال ګل رحمن رحماني دی.لوی خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ج" ورته وچت لاس او پوره استعداد ورکړی دی،لیکنې یې د نقاشۍ د ګرانبیه تابلوګانو په څېر ارزښت او خوند لري.

لیکوال په خپل وچت قلم او نازکې طبعې سره د شعر او نثر ترمنځ پوله رنګه کړې او د وخت د اړتیا او غوښتنو پربنسټ یې منثورشعرونه لیکلي دي او هغه د چا خبره په هسې اوبې ارتباطو خبرویې خپلی لیکنې دا خوا اوهغه خوا نه دي غځولي.

ژبه یې ساده خوږه اوبې تکلفه ده، د موضوع په غوره کولو کې یې ډېر دقت کړی دی، خپلو لیکنو ته یې داسې موضوع ګانې انتخاب کړې چې د هروخت اوزمانې په پیرکې ترې ګټه اخیستیل کېدای شي او په وخت او په یوه ځانګړي نظام پورې تړلي شیان یې نه دې راخیستي.

ځینې موضوعګانې خوداسې وي، چې د ټاکلي وخت او زمان له تېرېدو وروسته خپل هویت او ارزښت دلاسه ورکوي، خو د ګران رحماني په لیکنو کی دې خبرې ته ډېره توجه شوې او په یوه وخت او نظام پورې له تړلیو موضوع ګانو څخه یې ډډه کړې ده.

کلمات یې ډیرښکلي او د موضوع د نثر له تناسب سره سم غوره کړي دي، په حقیقت کی دغه درانه لیکوال د دغو هنري پنځونو دلارې د یوه سپېڅلي اوپاک وجدان شین غږ په خورا سوزمن انداز وچت کړی دی. دلته یې ما د ځو لیکنو څخه یوشمېر کرښې را اخیستي دي چې دلیکوال د لوړو عاطفي غبرګونونو او احساساتو څرګندونه کوي او له دې څو کرښو یې د لیکوالۍ پوره جاج او اندازه لګولی شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ته ولاړې، پرته له دې، چې زما چيغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فريادونه له تا نه وروسته په هغه درو اوغرونو کې له ماسره يو ائې پاتې شول"

"زموږ سترې ميني هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخيستی او د تودوخې په يوه وړوکې دايره کې راګير يو"

"ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې، چې وخت مې ستا له ننداري پرته په بل څه تېر نه شي"

.... کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غونډې وی، چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. "

"د باران به څاڅکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، ارام خوب وکړه. "

په پای کې ګران ليکوال او شاعر رحماني ته د لا برياليتوبونو هيله کوم، خدای دی نورهم توفيق ورکړي چې په دې برخه کې کار وکړي او خپل بډای خو فقير ادب ته هنري ډالۍ ورپه برخه کړي.

نورمحمد لاهو

۲۰۱۴ کال، مې، المان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د ادبي ټوټې ګلځانګې
د پاللو په ازمون کې

نه پوهېږم له کوم ځایه یې پیل کړم؟ د ښه نثر پر ځانګړنو او بېلګو وغږېږم، د ادبي ټوټې پر تاریخي شالید، معیارونو او په پښتو ادب کې یې د ترویج او پراختیا په اړه خبرې وکړم او په رڼا کې یې د ښاغلي ګل رحمن رحماني ددې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه د نظر څرګندونه وکړم.

په لږ عمر کې د ښاغلي رحماني پر زده کړو، د ژورنالستیکو فعالیتونو په ګډون د هغه په بېلابېلو هڅو، هنري، ادبي، څېړنیزو، تخلیقي او ژباړل شوو اثارو تم شم او که ....

رحماني په ننګرهار کې د ادب او ښوونې د سپېڅلي لارې یو ژمن لاروی و چې زما د معنوي پېژنګلوي مزی ورسره غوټه شو او تر ننه هماغسې غوټه شوی او لاپسې ټینګ او کلک پاتې شوی دی.

رحماني هماغه مهال سربېره پردې چې په ښوونیز ډګر کې هڅاند او لاسبری ځوان و، د ژورنالیزم، شعر، ازادې مطالعې او د نورو ځوانانو په روزنه کې یې هم مخکښه او رغنده ونډه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا هڅې، احساس او له پوهې سره د هغه بې کچه مينه او رښتينې لېوالتيا وه چې نن په لږ عمر کې د دومره بېلابېلو ګڼو چاپو او ناچاپو اثارو خاوند دی چې زموږ ډېری علمي کادرونه به د ژوند ترپايه دومره برياوو ته ونه رسېږي.

له دې حقيقته انکار نه شي کېدای چې زموږ ډېری علمي کادرونه په خپلو اړوندو مسلکي برخو کې ډېرې برياوې ترلاسه کړي او د هېواد بې شمېره بچي يې په ښه توګه روزلي او ټولنې ته يې وړاندې کړي دي، خو متاسفانه له ډېريو نه يې داسې اثار ټولنې ته نه دي پاتې شوي چې راتلونکی نسل د هغه په نه شتون کې هم ترې د خپلې پوهې او وړتيا د پياوړتيا او معلوماتو د پراختيا په موخه اړينه ګټه پورته کړي.

له نېکه مرغه ښاغلي رحماني په کم عمر کې په بېلابېلو برخو کې د ګټورو اثارو داسې رانه خراغونه راتلونکي نسل ته پرېښودل، چې په رڼا کې به يې د پوهې، هنر او ادب په لارو کې د يون پرمهال له تيندکونو او ټکرونو خوندي وي او ډاډمن او ګټور مزلونه به وهي. رحماني لکه موج هيڅ کله هم ارام نه دی پاتې شوی او په ارامېدو کې يې خپله نابودي ليدلې ده. له همدې کبله تل هڅاند اوځپاند پاتې شوی او لا هم په دې ډګر کې نه ستړي کېدونکي رغند او ګټور ګامونه پورته کوي.

دادی د همدغو روانو او نه تم کېدونکو هڅو په بهير کې نن د ښاغلي رحماني نوی اثر (سوځېدلې ځمکه) ستاسې مبارک لاسونه ښکلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلي ځمکه د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو نوی اثر دی، چې پکې په ټولیز ډول شاوخوا ۷۰ ادبي ټوټې رانغاړل شوې دي.

که څه هم ادبي ټوټه په پښتو ادب کې نوې نه ده او د ترلاسه شوو معلوماتو له مخې دغه هنري ژانر د شلمې پېړۍ له لومړیو نه په پښتو ادب کې رواج موندلی او دادی ددې هنري ګلورین ژانر ګلخانګه له راحت زاخیلي نه تر رحماني پورې راغزېدلې او وخت په وخت ډېریو کلاسیکو، منځنۍ دورې او معاصرو لیکوالو پاللې او ښکلي رنګین ګلونه یې پکې ټوکولي دي، خو همداراز چې له یوه پلوه هر ارزښت او حرکت تل د پرمختګ او تکامل په حال کې وي او له بل لوري د هر شاعر او لیکوال د ژوند زمانه، پېښې او حالات له بل سره توپیر لري او هر یوه په خپلو شعرونو او لیکنو کې د منځپانګې له پلوه په بېلابېلو سیاسي، ټولنیزو او نورو برخو کې د خپلې زمانې بېلابېلې موضوعګانې، پېښې او مفاهیم رانغاړي، نو د ادبي ټوټې په برخه کې هم له راحت زاخېلي نه تر رحماني پورې د تکامل او منځپانګې له پلوه جوت مانیز او جولیز توپیرونه ترسترګو کېږي.

ترکومه ځایه چې ما په بېلابېلو برخو کې د ښاغلي رحماني بېلابېل اثار او پنځونې لوستي دي، دی د «هنر د ژوند لپاره» فلسفې ژمن لاروی دی، د رحماني په ټولو هنري او ادبي تخلیقي، څېړنیزو او ژباړل شوو اثارو کې دا انساني هدف او احساس په ډېر رښتیني ډول پالل شوی، د رحماني له

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثارو په جوته توګه څرګندېږي چې هغه په تحقیقي، تخلیقي او ژباړې برخه کې د ې اصل ته ډېره جدي پاملرنه کړې ده.

رحماني د شعر په ګډون له هرې ادبي او هنري پنځونې او ژباړې وړاندې د نوور ګڼو پوښتنو ترڅنګ دا دوې عمده او بنسټیزې پوښتنې خپلې مخې ته ږدي، هغوی ته ځواب پیدا کوي او بیا کار پیلوي:

(ولې او څنګه).

دا دوې پوښتنې څومره چې په ظاهره کې ساده او اسانې ښکاري، دومره ساده او اسانې هم نه دي او ځواب موندل هم ورته اسانه کار نه دی، دې پوښتنو ته ځواب موندل ډېره ستړیا ، هڅه، کړاو نه ستړې کېدونکي کار او مبارزه غواړي.

رحماني که شعر لیکي، که کیسه، که لنډه کیسه، که ناول ... یا کوم اثر ژباړي نو لومړی په دغو برخو کې له کورنیو او بهرنیو سرچینو څخه پر ګټه اخستنې خپل معلومات بشپړوي او بیا یې لیکي.

هغه د ځینو لیکوالو او شاعرانو په څېر د خپل رسالت ببرۍ بې ګودره په سیند نه لاهو کوي او په لوی لاس ځان او په ببرۍ کې ناست ملګري د سیند په څپو او ګردابونو کې نه ډوبوي، بلکې لومړی لاره او ګودر ورته لټوي، د سیند او ببرۍ په اړه خپل معلومات بشپړوي، بیا پرې ځان ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاډه کوي او بیا په بشپړ ډاډ د رسالت کښتۍ سبند ته ورکوزوي او په ډاډمنه توګه یې تر ټاکلي ساحله رسوي.

رحماني تل لوړ هدفونه ټاکي او رسېدلو ته یې د هرراز کړاو ګاللو ته ځان چمتو کوي او بیا یون پیلوي، رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې په خاطر د بېلابېلو لویدیځو او ختیځو کورنیو او نړیوالو کلاسیکو او معاصرو سترو او پېژندل شوو لیکوالو او شاعرانو لوړ اثار مطالعه کوي، په هره برخه کې د ټاکلي اثر د پنځونې په موخه بشپړ مسلکي معلومات ترلاسه کوي او بیا د اثر پر لیکلو پیل کوي.

هغه د نورو ختیځوالو او لویدیځوالو لیکوالو او شاعرانو د اثارو د ژورې مطالعې ترڅنګ د نړۍ پېژندل شوي مفکر لیکوال جبران خلیل ډېرې اثار په ډېره پراخه، کره او دقیقه توګه مطالعه کړي او ډېرې اثار یې پښتو ته ژباړلي دي، ځکه نو لیکنو یې د نورو نړیوالو او کورنیو مفکرینو د رنګونو پر خپلولو تر ډېره بریده د جبران خلیل د ژور تفکر او لوړ تخیل تاثر او رنګ خپل کړی دی.

رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې ترشا هدف ټاکي او لکه څنګه مو چې وویل، لومړی د (ولې) پوښتنې ته ځواب مومي بیا د هغه په رڼا کې کار پیلوي، ما چې د شعر په ګډون د رحماني نور بېلابېل اثار او پنځونې کتلې او لوستې مې دي، نو د هغه په هر اثر او پنځونه کې ګټور رغند پیغامونه، مسلکي معیاري معلومات، د اصلاح او سمون لپاره ګټور

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغنـد نصـيحتونه، انتباهګـانې، لارښـوونې او نـورې بېلابېلـې ښـېګڼې شتون لري.

اوس که په ځانګړي ډول د ښاغلي رحماني د همدې اثر (سوځېدلې څمکه) په اړه د خپلو دغو ادعاوو د ثبوت لپاره کره دلايل وړاندې کړو، نـو اړ يـو چې د ادبي ټوټې له تعريفه نيولې تـر معيـارونو او ځـانګړنو پـورې ىوڅـه رڼا واچوو او په رڼـا کـې يـې د ښـاغلي رحمـاني ددغـې ټولګـې د بېلابېلـو ادبي ټوټو د تللو واک او قضاوت تاسې ته پرېږد و:

له دې سره چې د پښتو ژبې د ادبي ټوټو د فورم په هکله تر اوسه د پـام وړ ډېر کار نه دی شوی او ډېر کم مواد پکې پيدا کېږي، خو بيا هم هڅـه کـوم د خپلې ادعا د ثبوت لپاره لـه بېلابېلو سرچينو دومره څـه پيـدا کـړم چـې تاسـې يـې لـه مخـې د ښـاغلي رحمـاني د دغـو ادبـي ټوټـو د پياوړتيـا يـا کمزورتيا په اړه قضاوت وشئ کولای.

پښتو ادبي ټوټه هم لکه د نورو هنري ادبيـاتو پـه څېر يـو ځـانګړی ډول يـا فـورم دی، چـې ادب پوهـان يـا ددې برخـې ځـانګوال يـې (منثـور شـعر) اونازك ادب په نومونو هم يـادوي، نـو پـه همـدې اسـاس ادبپوهـانو ادبـي ټوټې ته داسې تعريف وړاندې کړی دی: «ادبي ټوټه په ژبه کې هغـه خـوږ نثري کلام ته وايي، چې پـه ډېرو بـاريکو ، خونـدورو اولنډو الفـاظو کـې جامع مطالب ځرګند کړي . يانې د وينا طرز يې خورا ښـکلې هنـري بڼـه او ترکيب ولري .»

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټې چې هنري ټوټې یا هنري نثر یې هم بولي، د لنډې کیسې یا نورو ادبي هنري فورمونو په څېر دومره اوږدې نه دي . لیکوال ډېر کوښښ کوي، چې د انساني ژوند هر ډول پېښې او سکالوګانې په کې راونغاړي . په ادبي ټوټه کې لکه داستان، رومان او ناول اوږدې پرېړې اوپېښې نه وي، بلکې هماغه پېښې په ډېرو لنډو، خو شاعرانه الفاظو کې رانغاړل کېږي .

په ادبي ټوټو کې د نورو ټولو هنري فورمونو څخه زیاتې تشبې ګانې او استعارې راځي چې د همدې ستاینو او ځانګړنو په وسیله لیکنې ته یو ځانګړی خوند اورنګ ورکوي، ځکه خو د نړۍ ډېر پوهان یې منثور شعر هم بولي . هغوی په دې باور لري، چې ادبي ټوټه له اره یوه نثري لیکنه ده، خو د تشبیه ګانو، استعارو اوځانګړي شعري څرنګوالي له مخې شعر هم بلل کېږي .

ادبپوهان همداراز زیاتوي، که چېرې د ادب ځانګوالو شعر ته د وزن او قافیې قید نه وای ایښی، نو موږ به هرومرو پر ادبي ټوټې باندې د مطلق منثور شعرحکم کړی وای .

په ادبي ټوټو کې نه یوازې داچې اوږدوالی او پیچلتیا نه وي؛ بلکې تل لکه لنډې کیسې واقعیت او رېښتیا پکې ترخیال اوچت وي او سکالو یې په واقعیتونو څرخي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشمېر پوهان په دې اند دي، چې په ادبي ټوټو کې عشقي، حماسي، ملي، بزمي، طنزي، او فلسفي مطالب داسې خوندور او په زړه پورې کارول کېږي، چې ډېر ژر د لوستونکي په ذهن کې ځای نیسي او په ډېر خوند او مینې سره یې لولي.

پرهمدې بنسټ، زه فکر کوم ادبي ټوټې به هغه څوک تر نورو ښه او خوندورې لیکي چې د لیکوال ترڅنګ شاعر هم وي او یا لږ تر لږه شعري طبعه ولري چې له نېکه مرغه خدای (ج) پر ښاغلي رحماني دا فطري امتیاز او پېرزوینه هم لورلولې ده، رحماني د ښه نثر لیکلو ترڅنګ ښه، ښکلې او معیاري شاعري هم لري.

استاد اسدالله غضنفر په خپله یوه مقاله کې لیکي:

«ویل شوي دي چې د شلمې پېړۍ په سر کې زموږ په فرهنګي حوزه کې د اروپا د رومانتیك شعر د منثورې ژباړې یوه نتیجه دا راووته چې د ادبي ټوټې په نوم نوی ژانر دنیا ته راغی.

ادبي ټوټه د شکل په لحاظ د نثر په جامه کې وي خو مقاله یې ځکه نه بولو چې تخیيلي ژانر دی او داستان یې ځکه نه بولو چې د کیسې عناصر نه لري.

د یو ژانر د غوړېدو یوه لویه نخښه دا ده چې د لویو لیکوالو پام وروا وړي. پنځوس، شپېته کاله پخوا د استاد خادم او استاد الفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېر لويو ليکوالو ادبي ټوټې ليکلې او د ادبي ټوټو ټولګې يې برابرولې، خو په راوروسته لسيزو کې ځينو کره کتونکو ادبي ټوټه د برسېرنو او احساساتي مضامينو د بيان وسيله وبلله، د هغې ادبي اهيمت ته يې د شك په سترګه وکتل . نن سبا ډېر لږ کسان ادبي ټوټې ليکي. اوس ډېرو کسانو ته ادبي ټوټه يو مړ ژانر ښکاري.

په ديارلس سوه اتيا کال کې د مصطفی سالك د هنري نثرونو يو کتاب چاپ شو چې د اوښکو موسکا نومېږي. په دې کتاب باندې د استادانه نثر ليکوال، نور الحبيب نثار سريزه کښلې او ليکلي يې دي چې د اوښکو موسکا د ښاغلي سالك ادبي ټوټې دي. دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده . هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي، که دغه کتاب ولولي ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

زه دلته د ښاغلي رحماني د دغو ادبي ټوټو په اړه د استاد ليکوال او بې ريا نقاد ښاغلي نورالحبيب (نثار) د ليکنې د يوې برخې رانقلول اړين ګڼم چې د ښاغلي مصطفی سالک د ادبي ټوټو ټولګې (د اوښکو موسکا) په سريزه کې يې ليکلي دي او د ښاغلي رحماني د دغې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه هم همدا ادعا کوم: « دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده...»

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ښاغلي استاد غضنفر د خبرې په تایید او لا پیاوړتیا په خاطر وایم چې له سالکه وروسته اوس که څوک د جولیز او مانیز پلوه د ښاغلي ګل رحمان رحماني د دغې ټولګې ښکلي او د هنر او معیار په ګاڼه پسوللې، له رغندو او ګټورو پیغامونو ډکې ادبي ټوټې په بشپړ غور سره ولولي، نو «هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي... ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

هغه هم د قضاوت معنوي معیاري تله، دا هم تاسې او دا هم د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو ټولګه، ویې لولئ او قضاوت وکړئ!

په ډېر ادب

عبدالغني (هاشمي)

د ۱۳۹۳ لمریز کال د غویي ۲۵مه

کابل د فتح الله خان کلا

د میدیوتیک افغانستان مرکزي دفتر

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه

له يو ډېر نامي افغان ليکوال نه مې اورېدلي ول چې د ادبي طرحو ليکل د ليکوالۍ جدي درشل نه دی، خو ډېری هغه ځوانان چې لومړی هفتګي او هشتګي وي او بيا پـه ادبيـاتو کې جنرالان او ډګروالان شي، همدغـه لـه ادبي طرحو يې ليکل پيل کړي دي.

ګل رحمان رحمـاني هـم ادبـي طرحې ليکـي، ډېرې يـې ليکـي خـو ښـې يـې ليکي.

د چا خبره که کميت يې پـه پـام کې دی نـو کيفيـت يـې هـم لـه پامـه نـه دی غورځولی.رحماني نن سبا د خپلو ادبي طرحـو پـه سـوځېدلې ځمکـه ولاړ دی، ګران لاهو يې هم دې سرې ځمکې ته راکش کړی دی او استاد هاشمي هم.

ماته يې ست وکړ، ما ويل دا يو خو غني دی څه به يې کم شي؟ او دا بل هم پـه کـې لاهـو، مـا پـه کې ځلـه راکـاږې؟ خـو جـار يـې شـم، زه چې ورتـه ښـه ښکارم زما هم د سترګو تور دی.

د رحماني صيب طرحې مې ولوستې، زه يې د ډېرو ادبيـو طرفـدار هـم نـه يم ، کاشکې چې هغه چوکاټونه يې مات کړي وی، کوم چې مقفـا شـعر پـه کې ډېر راګير دی او ازاد هم ډېر نه دي ازاد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني زما شخصي ملګری دی، ژبه یې په عادي محاوره کې لږه اخباري ده ،خو په دې طرحو کې یې اصلاُ رسنیزه پژواکي ژبه نه محسوسیږي. صافې، ساده او هنري جملې،چې هم خوند په کې شته او قند .

د رحماني ادبي طرحې یو شمېر نوي شاعرانه ترکیبونه هم لري، ما یې ترې یو څو کاپي کړل او که خدای کول ډېر ژر به یې په خپلو شعرونو کې چوخ کړم.

رحماني صیب بې کتابه نه دی، په خپل کم عمر کې یې ډېر کتابونه لیکلي دي او ښېګڼه یې په دې کې ده چې د ادبیاتو په هر صنف کې ناست دی، ناکامي نه لري، له سلو څخه سل او افرین.

دا شان دې غوړېږم لالیه!

جار شم

ستا تورمان

۹/۱۲/۲۰۱۴

متحده عربي امارت، دبۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ خيال

وياړم چې نن د يوه تکړه، نوښتګر، د پوره حوصلې خاوند او غښتلي ليکوال په اړه چې په ډېره لږه موده کې يې پر غريبه پښتو په خپل ځوان فکر او هڅو ډېر څه لورولي، يو څو کرښې ليکم.

دغه ځوان زموږ د کړېدلې ټولنې يو نوښتګر ليکوال او شاعر ګل رحمن رحماني دی. ښاغلی رحماني د هغو پياوړو ليکوالانو او شاعرانو څخه دی چې د ښکلا ملنګي کوي او دا ملنګي يې په ليکنو کې له ورايه ځلېږي، د لوړ شاعرانه عظمت او مهربانه زړه خاوند دی.

تل يې هڅه کړې چې د خپل ټول توان سره نورو ته خوښي ور په برخه کړي، دا خوښي هم د هغه په ليکنو او شعرونو کې له ورايه څرګندېږي، په ذهن او فکر کې د وطن او خلکو سره مينه او شريک درد لري.

تر کوم ځايه چې نوموړی زه پېژنم، د ژورناليزم د عملي کارونو سربېره په شاعرۍ او ليکوالۍ کې پراخه او ازاده مطالعه لري، له خپلې موخې سره له زړه نه مينه او صداقت پالي او پرمختګ غواړي چې شايد ډېر علمي کدرونه هم په دې کار کې په اسانۍ سره بريالي نه شي او کلونه کلونه د بريا په تمه پاتې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده هر شعر او زريني ليکنې له پند او ښکلا ډکې دي، زه دده د فکر ژور والي او پر موضوع برلاسي پوره حس کوم او پرې ويارم چې زموږ په پښتو ادب کې داسي ګلان هم را ټوکېدلي دي.

ښاغلی رحماني له ډېرې کمې مودې راهيسي پېژنم، خو د ليکنو سره يې له پخوا نه اشنايم او مطالعه کړې مې دي، له نږدې مې نه ورسره پېژندل او هره ليکنه مې يې لوستله، هڅه مې دا وه چې د پښتو ژبې او ادب له تکړه ليکوالو سره پېژندګلوي پيدا کړم او د هغوی له پوهې او تجربو نه برخمنه شم.

ښاغلی رحماني بل څوک نه دی، زما هغه ټولګيوال و چې ما يې په اړه له وړاندې ډېر معلومات درلودل، خو ستونزه دا وه چې زه د کابل پوهنتون ماسټري دورې ته په دويم کال کې ډېره ناوخته ورغلم، خو کله چې پوه شوم چې دومره تکړه ليکوال هم زما سره په ټولګي کې دی، نو دا راته ډېره د خوښۍ او حيرانتيا خبره وه.

څکه دا زما لپاره د وياړ ځای و چې له نږدې ورسره وپېژنم او په دې هم برياله شوم چې د ګران هېواد له داسې تکړه او نوښتګر ليکوال سره مې پېژندګلوي وشوه چې د پوهې او تجربو په برکت يې زه هم خپلې ليکنې مخته يوسم.

له ښاغلي رحماني ډېره مننه کوم چې ماته يې هم دا وړتيا راکړه او ددې وړ يې وبللم چې دده په دې اثر "سوځېدلي څمکه" يو څه وليکم. زه خپل قلم ته دا جازه نه شم ورکولی او نه هم په خپل ذهن او فکر کې داسې توري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم چې دا اثر پرې وستايم، ځکه چې ليکنه ډېره اوچته ده، نه پوهېږم چې له کوم ځای نه او څنګه يې پيل کړم؟

ښاغلي رحماني، د شعر، لنډې کيسې او ادبي ټوټې په ليکنه کې د ېر لوړ انداز لري، اکثره ادب پوهان وايي چې ښکلی نثر هغه ماڼۍ ته ورته دی چې د معمار مهارت ته يې هر څوک ګوته په غاښ کېږي، په نثر کې عمده خبره سلاست او د عامه پوهې مسئله ده ، ځکه چې هر څوک بايد په اسانۍ سره پرې پوه شي او تنده يې ماته کړي.

ښاغلي رحماني دا معيار ډېر ښه په پام کې نيولی او په ليکنو کې يې روان والی له ورايه ځلېږي، په بيا بيا لوستلو ارزي، چاته د ستړيا احساس نه ورکوي او د لوستونکي ذهن يوه ښکلي تصوير ته بيايي.

ښاغلي رحماني د هر چا له ذوق سره سمې ليکنې کړې، زموږ کړېدلې ټولنې ته يې ډېر څه وړاندې کړې دي، له کمه موده کې ما له ډېرو نورو اوربدلي چې زموږ د پښتو ژبې د خدای ښلي استاد رشاد صاحب به تل خپلو زده کوونکو او د پښتو ادب لارويانو ته دا خبره کوله چې کوم قومونه چې خپلې پنځونې نه لري، د خپلې ژبې د ښاينې لپاره د نورو ژبو څخه بايد ګټور اثار وژباړي.

نن له نېکه مرغه چې زموږ ځوانو ليکوالو او شاعرانو دا تشه درک او ډکه کړې او دا تنبه يواځې د ژباړې له لارې نه بلکې د خپل استعداد او فکر له پلوه بشپړوي، دوی داسې اثار رامنځه کړي او ليکلي چې په ليدو او لوستلو يې هر چاته ډېره خوښي ور په برخه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته ددې غښتلي قلموال ليکنې دومره ځواک راکړی چې همداسې ليکنه پسې لاړه شم او لاړه شم، ځکه ده تر خپل ټاکلي بريده هم زيات کار کړی او خپلې ټولنې ته يې زيات څه وړاندې کړي دي، زه خپله ليکنه را نغاړم، ځکه ويره لرم چې زما ليکنه نقد دې څنګه ؟

د پښتو ادب په ګلبڼ کې دغه ګل ته د لا زياتې حوصلې او پرمختګونو هيله کوم، خدای دې وکړي چې د ليکلو اثارو معنوي او هېوادنۍ انګازه او ارمان يې نړۍ ته هم ورسېږي.

په همداسې يوه هيله ورته ددې اثر د خپراوي مبارکي وايم او دا نيکه هڅه يې ستايم ، په ژبه او قلم يې برکت شه.

په ټوله پښتنه مينه

پلوشه احمدزۍ

کابل، خيرخانه مېنه

۱۳۹۴-۰۱-۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د ژوند سوځېدلې ځمکه

پر دغه ځمکه را ټوکېدلې ادبي ټوټې چې ځينې خلک يې لنډکي نثرونه بولي، زما د ژوند د خوښيو او محروميت ځو تصويرونه دي چې د وطن، مينې او ژوند په نامه مې انځور کړي او د يوه ژور درد او تاثر پايله ده.

د ګرانو مشرانو او ملګرو ، نورمحمد لاهو، عبدالغني هاشمي ، اجمل تورمان او پلوشې احمدزۍ ښه غواړم چې په دغه ځمکه يې را سره ځو شېبې مزل وکړ او زه يې بدرګه کړم. د خپرندويې ټولنې هم کور ودان چې په دې چاره کې يې بې لاسنيوي پرېنښودم.

رحماني

کابل، خوشحال خان

۲۰۱۴ د جون ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه کړې وه چې د دې کال په بهیر کې به (شل عنوانونه) بېلابېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد کال د کب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې کړل. ملي تحریك په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په بهیر کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه کار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ کړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملي کوي. دا اثر چې ستاسو په لاس کې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه کړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته کړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیکوالو، ژباړونکو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر کې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا کړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی کړی، د زړه له کومې مننه کوي او کور ودانې ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شکرانې سجده

دا څومره ورځ ده چې پنځه ګونو حواسو مې ستا د ښکلا او عظمت پر وړاندې د چوپتیا او خاموشۍ جامې اغوستې، له هغې ورځې چې ته له خپل اسماني او رنګین محل نه د دې خاورینې نړۍ په یوه کونج کې زما جونګړې ته په سپینو سپېڅلو جامو کې له خپل ټول پرتم او جلال سره را ښکته شوې، نو زه تر ننه د شکرانې په یوه اوږده سجده پروت یم، ستا د وجود رڼا او د ښکلا احساس مې سترګې او زړه سوځوي.

زما د ژوند ښکلا! ما لا تر اوسه تا ته په خپله ټوله مینه نه دي کتلي، لا مې هم زړګی ربړدي چې هسې نه دا هم زما د زلمیتوب د وختونو کوم خوب وي او ته رانه د یوې اسماني پرښتې غوندې بېرته اسمان ته ستنه نه شې.

زه بې پروا نه یم، د سترګو تر کونجو هغه رڼا ګورم چې ستا په راتلو زما په جونګړه کې خوره ده، د شپې او ورځې توپیر یې ورک کړی. غوږونه مې هغه سندره حس کوي چې ستا له وجود نه اوچته شوې او د وړاندې څانګو او بوټو له پاڼو او د باد له هرې څپې سره زما په ترهبدلي زړه کې مستي شیندي. زه اوس هم هغه جنتي وږمه حس کوم چې ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود له ځان سره زما جونګړې ته د يوې خدايي ډالۍ په څېر لـه ځـان سـره راوړې ده.

زما محبوبې! ته مه خپه کېږه، بې پروا مې مه ګڼه، زه پوهېږم چې لا هم ستا پر وړاندې زما د سترګو غړولو او هر کلي وخت نه دی را رسېدلی، زه اوس او د شکرانې له سجدې نه خلاصېږم او ستا د لاسونو ښکلولو تـه ځان جوړوم.

۷مه اکتوبر ۲۰۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

شین خوب

هېڅ وخت مې نه غوښتل، چې زما له ټولو کمزوریو خبره شې. زما هیله دا وه چې ټول عمر دې پر وړاندې د یوه داسې دنګ څلي او یا شنه نښتر په څېر ودرېږم چې ته مې سیوري ته دمه وکړې او زما د نارینه غرور په اړه شنه خوبونه وګورې.

څوک پوهېدل چې یوه ورځ به ددې دښتې خړې او سوځوونکې سیلۍ زما ملا ماتوي، له مجبورۍ به ستا غېږې ته پناه دروړم او ستا شنه خوبونه به پاڼې پاڼې شي. زه پربوتم، ما د خپلو پرهرونو له درده چیغې وهلې او تا مې د ټولو کمزوریو او پرانېستي غرور غوړېدلی کتاب ټکي په ټکي ولوست.

اوس مې یوازینۍ هیله داده، چې همداسې مات او ویده مې پرېږدې، نه غواړم له هغو دوو وړو شاهینانو سره مخ شم، چې زما د ویښېدو او پاڅېدو انتظار باسي او زرګونه نا ځوابه پوښتنې یې راته ساتلي دي.

زه همداسې ښه یم، زما له څانګو او ریښو نه لا هم د هغې مهربانه خاورې بوی او طبیعت نه دی وتلی چې خپلو بچیانو ته د مینې او مهربانۍ تر څنګ د یاغیتوب او سرکشۍ شیدې هم ورکوي.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلې ځمکه

زموږ مینه په یوه داسې سوځېدلې ځمکه را وټوکېده چې پېړۍ پېړۍ یې د ژوند د ارامه شنه پسرلي ورېمه نه وه حس کړې او د ګلونو نازکو ربښو یې په زړه کې غزونې نه وې کړې، خو دا ځمکه ددې ټول درد او تاو سربېره هم موږ ته له جنته ښکلې وه، ځکه پوهېدو چې یو ځل د جنتي چینو په خوړو اوبو وینځل شوې او زرګونو پرښته ډوله انسانانو یې چمن او ګلونو ته د خپلو سپېڅلو وینو رنګ او رڼا ورکړې ده.

موږ دې سوځېدلې ځمکې ته د یوه زرغون پسرلي د راتلو انتظار کاوه، د زرګونو سندرو او نغمو تمرین مو وکړ، د مینې او ژوند داستانونه مو خپاره کړل، د جل وهلو مرغانو ژبو او د مړاوو ځنګلونو ربښو ته مو په لپو کې اوبه ور وړې، چې د پسرلي د راتګ پرمهال ټول د یوه شانداره هر کلي لپاره په یوه زرینه لیکه کې په پورته پرتم سره ودرېږو.

موږ پر همدې خواریو بوخت وو، خو ډېر وروسته مو پام شو، چې زموږ ستړې مینې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخیستی او د تودوخې په یوه وړوکې دایره کې راګیر یوو.

له دې سره سره زه باور لرم چې پسرلی را روان دی. نن وي که سبا، نو ددې ټاټوبي په لمنو کې به د خپلو کېږدیو زرینې مراندې ټک وهي، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال به مرغان زموږ د انګړ د باغچې پر ځای زموږ په ګلورینه هدیره کې د مینې، ازادۍ او ایثار سندرې وایي.

راتلونکي نسلونه باید پوه شي چې ډېر ځله دداسې شېبو راتګ ته باید زرګونه مینې قرباني ورکړي، د قربانۍ جذبه ژوندۍ وساتي او د خپل تاریخ په وروستیو پاڼو کې د تلپاتې مینې بابونه پرانېزي.

۲۰۱۴ د مې ۱۴ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته که شیطان!

پرښته او شیطان دواړه د سهار تر لمر خاته وړاندې په یوه لار روان وو، یو بل یې نه پېژندل، ځکه دواړو جامې بدلې کړې وې، د شیطان د فریب او شیطانت جامې له واریه معلومېدې، خو د پرښتې له جامو د مینې او مهربانۍ اسماني نور ورېده.

له دواړو څخه هر یوه د خپلې ورکړل شوې دندې لپاره بېړه کوله چې تر ټاکلي وخت وړاندې ځانونه خپل منزل ته ورسوي. د لمر راختو سره سم دواړه د یوه کور په دروازه کې تر ورکړل شوي وخت وړاندې ودرېدل.

پرښتې غوښتل چې د دروازې په ټک ټک سره د انسانانو د ژوند اداب مرعات کړي، خو شیطان هڅه کوله چې د دروازې له سره د غله په څېر ور واړي.

پرښتې پرې غږ وکړ:

دا د دوی د ژوند اصول نه دي چې د خدای (ج) د یوه بنده کور ته په خپل سر ور ننوځې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطان سترګې وغړېدې، د پرښتې د غږ خوږلت او اشنایي یې حس کړه، لاسونه یې سست شول او له را شا ته کېدو سره یې بیا پرښتې ته وکتل:

ته څوک یې چې زه دې ولیدم او له دې کار مې منع کوې؟

پرښتې ځواب ورکړ:

زه پرښته یم. خپل بادار مې له اسمانونو را استولې یم چې د هغه دا دوست د خالق حضور ته ور وبولم ...

شیطان ورخطا شو

یانی ...

هو! یاني امر شوی چې په جنت کې نور د هغه مانۍ او عالي مکان ور وسپارل شي.

شیطان مغرورانه خندا وکړه.

پرښتې! ښایي کور دې غلط کړی وی، په دې ځمکه د ډېرو انسانانو خپل کورونه په یوه ډول او له یوبل نه په تقلید جوړ کړي دي، کوم انسان چې ته نن جنت ته غواړې، هغه نن زه دوزخ ته راسره بیایم، بلکې زه نه، خپله یې دا پربکړه کړې، ته خو پوهېږې چې زه هم یو وخت پرښته وم، خو بیا مې وغوښتل چې مقام مې له دې هم لوړ شي او هېچا ته سجده ونه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښتې بيا دروازې ته وکتل

نه، نه! مور نه تېر وځو. ته پرښته نه، د دې نړۍ تر ټولو بد موجود يې، ته په همدې سرکښۍ د تل لپاره رټل شوی يې، خو هغه انسان چې په دې کور کې دی، تر ماهم غوره دی.

دوی په دې خبرو کې وو چې وړاندې يو سترې ستومانه انسان را ښکاره شو، خپله بوډۍ مور يې را په شا کړې وه او په لاره کې په سختۍ د کور په خوا را روان و.

شيطان بيا وارخطا شو او پرښتې ته يې وکتل:

دا څه دي؟

پرښتې ځواب ورکړ:

دا هغه غريب انسان دی چې خپله ناروغه مور له تېر يوه کال راهيسې د درملنې په هيله د ښار په طبيبانو په شا ګرځوي او شپه ورځ يې خدمت کوي، اوس يې هم د شپې کوم طبيب ته وړې وه، خو زما د رب امر دی چې نور يې خپل حضور ته وغواړي او څو ورځې وروسته يې مور هم ورسره يو ځای کړي...

شيطان يې خبرې ور پرې کړې...

نه، نه ده خو بېګاه نيت کړی و چې خپله ناروغه مور چېرته لرې وغورځوي او ځان ترې خلاص کړي، ده زما خبره منلې ده، نن يې ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پربښتي وخندل

تېروتی يې! همداسې و ، خو نن شپه يو ځل بيا د خپلې مور په ژورو دعا ګانو کې پټ شو ، د مور دعاګانې يې عرش ته ورسېدې، هغه د خپل رب په لور يو بل قدم واخيست او خدای"ج" ورته دومره را وړاندې شو چې اوس يې بېلتون نه شي زغملی.

را روان کس چې څنګه خپله ناروغه او زهيره مور له شا کوزه کړي، نو هغه له ما سره ځي، هغه کوم چې نور دې رټل شوې ښځه له مانه لرې کړې، په دې دروازه نن الهي نور وربېږي، هسې نه چې ښځه دې په کې وسوزي.

شيطان لړزې واخيست، خو مخکې له دې چې روان شي، د نور يوې زورورې څپې وړاندې ګوزار کړ ، چيغې يې يوازې پرښتې او را روان انسان واورېدې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته

زما د ماشومتوب ټول خوبونه د ښاپیرو، پرښتو او دېوانو په رنګینو خوبونو او معمولي وېره ښکلي وو. ډېر ځله په خپلو چیغو او په هواکې د الوت پرمهال د خپلو وزرونو د شور او د باد له شغا سره را ویښ شوی یم.

په ځوانۍ کې مې په دېوانو او ښاپیرو باور له لاسه ورکړ، دا هر څه راته افسانوي مخلوقات او خیالي اتلان ښکاره شول، یوازې پرښتې مې له نږدې ولیدې، ځکه ته زما لپاره د مینې او ښکلا د هغه پرښتې په جامه کې راغلې، چې وزرونو دې د دغه خاورینې نړۍ رنګ او بوی اخیستی و او زه دې تر نن ورځې په خپله نامریه رڼا کې را نغاړلی یم.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې تاج

پوهېږم چې د پسرلي لومړیو شېبو هر څه ته ښکلا ورکړې او خدای "ج" د خپل جمال یوه پیکه جلوه په غرونو، دښتو او باغونو شیندلې ده، خو نه پوهېږم چې زما زړه ولې دومره بې پروا او مات دی چې د پخوا غوندې د ماشوم په څېر د دې نندارو لیدو ته ترپکې نه وهي او د طبیعت دا پېرزوینه یې هېره کړېده.

اوس هم د ژمي په سړو کې ګنګل پروت دی او ما ته د نورو پسرلیو غوندې د شعر او تا ته د مینه ناکو لیکونو د لیکلو رنګین احساس نه را ډالۍ کوي. بس دا یو راز وګڼه، همداسې خاموش او د غربو په نازکو پردو کې نغښتی ښه دی.

هسې هم ته پوهېږې چې زما د ژوند پسرلی چېرته تم دی، کله راځي او د راتلو لارې یې چېرته دي؟ بس خو را ځي به او بیا به وګورې چې یو نامریه طراوت او سرور به مې په غېږ کې اخلي او په هغو سرو خورو شوو ګلپاڼو به مې پلی کوي چې خپل مړاوي احساس راته ستا تر دروازې فرش کړي دي.

زه همدغه لار هره شپه په خوب وینم او چې ماښام لمر د غرونو شاته ډوب شي، نو ما ته یې سپېڅلې وږمه راځي. تا هم ګورم، د کړکۍ د رنګینو پردو شا ته ولاړه یې، د زړه درزا پټوې او د مینې تاج دې په لاس کې نیولی چې د یوه ملنګ مزاجه انسان په د رسېدو یې د دې لاروي پر سر کېږدې او هغه خپله پاچاهي تر لاسه کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سمڅې ګل

د سمڅې ګله! مه مايوسه کېږه، ته حق لرې چې د دغه سمڅې په تيارو کې د وږمو خوږولو پر ځای اوښکې تويې کړې. ستا زرغونېدل او غوړېدل دواړه له وېروونکو تيارو سره ملګري وو، د لمر وړانګو او د چمن ياغي طبعيت دې هر کلی ونه کړ، رنګ او وږمه دې هم د ازادې نړۍ تر انسانانو او مرغانو ونه رسېده.

مه ژاړه! کله چې خپلې اوښکې وچې کړې او شاو خوا وګورې، نو د سمڅې په دې تيارو کې به ډېرې نورې له اوښکو ډکې سترګې هم وګورې، چې ستا ښکلا او رنګونه په کې ځرکونه وهي او ستا له خوشبو ساه اخلي.

ته يوازې نه يې، دلته ډېر نور دردېدلي زړونه هم سلګۍ وهي، دوی هم د ځنګلي او تر ډېرو لاندې ګلونو په څېر د لمر رڼايي نه ده ليدلې، خو د لمر په تودوخه او مهربانۍ پوره باور لري او له اسمانه يې په زړونو کې يوه ګيله هم نه شته.

داسې وبوله چې د ښکلا پنځوونکي خالق ته د هغوی د خوښۍ لپاره را استولې يې چې خدايي مينه هېره نه کړي او يوه شي چې د هغوی لپاره دازاد ژوند يوه ښکلې اسماني ډالۍ يې او کله چې دا سمڅه څېرې او د لمر روښنايي ورته را ولېږي؛ نو وبه ګورې چې په زرګونو انسانان به ستا د ښکلا سندرې وايي او د لمر په لور به درسره يو ځای روان وي.

۲۰۱۴ د سپتمبر، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو بیه

ښکاري له لوږې او ګرمې بې سبکه و، خبریال ته یې بد بد کتل، لکه له پوښتنو یې چې ستړی شوی وي، د خپل باز په سر یې یو ځل بیا لاس را تېر کړ او هغه ته یې وکتل

بس یوازې دومره پیسې تر لاسه کوم چې د خپلو اولادونو ګېډه مې پرې یوه ، یوه نیمه میاشت مړېږي او ناروغې مور ته مې پرې څه درمل را ونیسم !

خبریال بیا د وروستۍ پوښتنې په توګه ښکاري ته خپل مایک ورنږدې کړ

ښه عربان بیا په دې مرغانو څه کوي؟

ښکاري په نه زړه ځواب ورکړ

هغوی یې د یو ډول کبانو د نیولو لپاره روزي، هغه کبان په لویو سمندرونو کې دي، وایي چې ددې کبانو غوښه د شهوت او شهوانې قوې په پیاوړتیا کې له هغوی سره مرسته کوي...

خبریال خپل ټیپ ریکارډر بند کړ او په دښته کې اوښلنې سترګې روان شو. وریاد شول چې له ښکاري یې د مرکې لپاره مننه هم ونه کړه.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۲۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېغور

داسې هم نه وه چې ما هېڅ غوښتنه نه درلوده. زه د ځوانۍ او جنون د کاروان هغه لاروی وم چې د وجود هر رګ رګ مې له جل وهلو غوښتنو مالامال و، خو کله چې له تا سره مخ شوم، ستا د خوښۍ لپاره مې خپلې ټولې غوښتنې تر پښو لاندې کړې او ستا غوښتنې ته تسليم شوم.

پوهېدم چې ددې جګړې سوبه تا ګټلې، خو ما هم د ويار او برې احساس کاوه او ځان راته ناکام نه ښکارېده، ځکه ما ويل چې ددې ټولو ماتو په بدل کې به تا وګټم، خو هغه ورځ چې زما ترمخ دې ټولو ته زه يو بې هيلې او بې غوښتنې بنيادم معرفي کړم؛ نو په ټول وجود کې مې د پښېمانۍ اور بل شو، خو دا هغه وخت و، چې هډوکي مې ستا د پېغور په سکروټو کې سوي وو او د ځان راټولولو توان مې نه درلود.

۲۰۱۴ د اګست ۲۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته او موسمونه

لومړی ځل و چې ستا ځنګ ته دومره نږدې ناست وم، زړه مې را ټول کړ او درته ومې ویل، چې روح مې یې، خو ته غلې وې او د ژمي په ماسپښین دې وړاندې په لاره را روان لاروي ته کتل چې سړو سیلیو رانغاړلي و او زمونږ په لور را نږدې کېده.

له څه چوپتیا وروسته مې بیا درته وویل چې ته د ځمکې په سر د خدای را لېږلې پرښته یې، خو ستا سترګې د وړاندې غرونو په واورینو څوکو ګنډلې وې، د سړو سیلیو او ډېبډونکي لمر ننداره دې کوله، هېڅ پوه نه شوم چې زما خبره دې اورېدلې که نه؟

ته د غروب په ننداره کې ډوبه وې، په زلفو او تندي دې طلایي رڼا ښېې وهلې، ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې چې وخت مې ستا له ننداري پرته په بل څه تېر نه شي، خو ته دومره په فکرونو او وهمونو را نغاړلې وې، لکه کوم پیغمبر چې د اسمان له خوا د وحې د راتلو انتظار کوي.

زړه مې په خپل ټول جرائت راټول کړ او درته ومې ویل: ته چې په د کومو طبیعي منظرو په ننداره کې ډوبه یې، زه هغه ټولې ستا په سترګو کې ګورم. راته ودې کتل، سره د دې چې ورو ورو د ماښام تږږمې خپرېده، بې ځالو او سړو وهلو مرغانو له یخه وزونه ځنډل او په همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترږمۍ او ساړه ماښام کې د څه لیدل ګران و، خو ما ستا په سترګو کې د لومړي ځل لپاره هغه نامریه رڼا حس کړه، چې له مودو یې غوښتونکی وم.

هملته زما ټولې پوښتنې ځواب شوې، له غربو او خوښۍ خوب یوړم، یو ځل هغه وخت را وېښ شوم چې په غرونو او درو سپوږمۍ را وختـه، په یخ او واورو کې هر شي ستا په څېر سپینې جامې اغوښتې وې.

بیا هغه وخت چې د پسرلي د باران نرم څاڅکي مې په مخ ولګېدل او ټولې درې، غرونو او رغونو شنې او ګلابي په تن کړې وې. هلته ته هم زما ترڅنګ د یوې ونې په څېر را شنه وې، تاندو څانګو او غوټیو دې په ټوله دره جنتـي ورږمـې خـورولې او بېنـوا مرغـانو دې تـر څـانګو لانـدې پنـاه اخیستې وه.

۲۰۱۴ فبروري ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې او باران

دا دې ښیا پسرلی رانږدې شو، د کلي په کوڅو کې ښیا هماغه مړاوې، خو ستا د فطرت په څېر په سپرلني ښایست درنې وړمې خپرېږي. له ناوو څخه د باران د اوبو شرهار د یوې خوږې سندرې تنده ماتوي، زما خوبونو هم د غرونو، لمنو، ډاګونو او سمسورو ویالو څخه د پسرلي زرغون رنګ اخیستی.

پوهېږم چې ټول کلی به یو ځل ښیا د ښکلا او جمال شین جام شي، خو ته چېرته یې؟ له ما سره به څوک د پسرلي په شنو سهارونو، خوبوړو خاموشه غرمو او زړه را ښکوونکو ماښامو له کلي لرې د ځنګل په ځنډو او شنو لښتیو کې لوبې وکړي؟

له ما سره به څوک د سپرلنیو ګلونو په موندلو او په غولکو کلي ته د نوو راغلو مرغانو ښکاري کوي، ما ته به په ونو کې څوک د ختلو چل را زده کوي او د کلاګانو په دېوالونو کې به څوک راته خم شي چې په اوږه یې ودرېږم او د مرغانو ځالو ته مې لاس ور ورسېږي؟

هلته خو زه نه شم درتللی، منم چې د کلي هدیره هم په پسرلي کې نوې جامې اغوندي، خو اوس ته هم د دې هدېرې په یوه ځنډه کې په خوارږه خوب ویده یې، یوازې دومره کولی شم چې په یوه باراني ورځ د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلانو یوه تازه ګېډۍ ستا په شناخته کېږدم چې ما او تا ورته ځانګړی نوم ورکړی و او نور کليوال يې په دې نامه نه پېژني.

هو، یوه بله ګته به مې دا کړې وي، چې د باران به ځاځکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، ارام خوب وکړه.

۲۰۱۴ مارچ ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خپل ځوانیمرګ ملګري، همزولي، کلیوال او د ماما زوی محمد قیوم جان ته، چې د پردي وطن مزدوریو یې ځواني وخوړه او نن زموږ په منځ کې نه شته.

زما چیغې

ستا د تنګ پرمهال مې در پسې ډېرې چیغې ووهلې، ستا په کاروان کې ټولو روانو مساپرو ما ته کتل او پوهېدل، چې چیغې مې څومره د زړه له تل نه را وځي.

ما د ډېرو کاروانیانو په سترګو کې اوښکې هم ولیدي چې د پټولو هڅه یې کوله، خو یوازې ته وې چې د نوي منزل پر لور سفر دې زړه له خوښۍ باغ باغ کړی و، زه څه چې له خوښۍ دې هر څه هېر کړي وو، دې نا لیدلي سرور تر ټولو وړاندې روان کړی وې او څاروان ته دې هم په بیا بیا د تګ امر کاوه.

ته ولاړې، پرته له دې چې زما چیغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فریادونه له تا نه وروسته په هغه درو او غرونو کې له ماسره یواځې پاتې شول، خو انګازې یې هره خوا خوره شوې، تر ننه هم د باد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېر په غرونو، درو او شپېلو کې خپرېږي، خلک به ورسره عادت شي، خو ستا د راستنېدو پرمهال به ما در یاد کړي.

هلته چې له یواځې را ستنېدو سره ستا لاسونه خالي او د پښېمانۍ کچکول دې پر غاړه وي، نو خپل غوروونه به نه شې پټولی او که یې پټ هم کړې، نو زما د چیغو انګازې به دې د غوږونو پر ځای زړه ته ځي او پوه به شې چې ستا منزل هلته نه دلته و، خو نور د تل لپاره بې منزله یې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایزاله سندره

ټوله ورځ د لمر له وړانګو خوند اخلو، په بڼ او ځنګلونو کې د بوټو او څانګو، شنو پاڼو ته په مینه ګورو.

د رنګارنګ غوړېدلو ګلونو پرانېستې ښکلا ته حیرانېږو او چې شپه شي، د سپوږمۍ او ستورو په رڼا کې د سترګو تر څاره، په ونو پوښلي غرونه، هسکې غونډۍ، یاغي ځنګلونه او سمسورې درې ګورو چې د الاهو په ترنم زانګي او د وحدانیت لایزاله سندره وایي.

حیران یم، د دې ټولو سره سره مو یوه ورځ هم په اوچت غږ او چیغو ونه ویل چې خدای جانه مننه! رښتیا هم موږ څومره درته ګران یو او زموږ په ژوند دې د ښکلا څومره پراخه څادر غوړولی دی.

۲۰۱۴د مارچ ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامریه ورانګه

که څوک را نه وپوښتي چې هغه څوک ده؟

نو زه به له وېرې پرته، په پوره جرئت سره ورته ووایم چې یوه بله شوې ډېوه، یوه روښانه لاره او یوه نامریه ورانګه چې د هرې لارې په پیل او پای کې راته روښانه ده او له یو عالم مینې او خوښیو سره مې ځانته ورغواړي.

خو چې کله ور ورسېږم، نو د ورانګو په څلا او ښکلا کې یې، د لیدو توان او جرات وبایلم، سترګې پټې کړم او مخامخ ورته په درناوي کښېنم او چې سترګې وغړوم، نو په وجود مې د سوو پتنګانو د ایره شوو وزرونو امبار جوړ وي او هغه راته نه ښکاري.

د مارچ ۱۹مه ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیارې او دعاګانې

په هغه شپه زه هم یو له هغو کسانو وم چې لاره مې په تررمیو کې له هغه خاموش او تیاره ځنګل تېربده چې د هرې ډبرې او ونې شا ته یې مرګ پټ و. یو کس هم نه معلومېده چې د ځنګل له تیارې دې ها خوا ته ژوندی ووځي، خو د دې پته هم نه وه چې په ځنګل کې ورسره څه کېږي.

له نورو محکومو کسانو سره مې توپیر دا و چې هغوی د تورو او خنجرونو تر وهمناک چتر لاندې وړاندې تلل او زه یوازې وم، یوازې تر پښو لاندې مې شګې او خاورې ښوېدې او د هغه ځنګل په لور یې نږدې کولم چې د مرګ تور وزر ورباندې خپور و.

د ورنږدې کېدونکو ټولو کسانو چیغې مې ښې اورېدې، په محکومو کسانو کې پادشاهان، د شاهي ماڼیو، محلونو او رڼا ګانو په غېږ کې را لوی شوي شهزاده ګان، نازولې او حسینې ملکې، د ښار پیاوړی او نوماند پهلوانان، د ماڼیو او جایدادونو، خاوندان، سوداګر او بیا غریبان او د واټونو سوالګر ټول شامل وو چې عمرونه یې له پنځه کلنۍ تر سل کلنۍ پورې رسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګل ته په ور نږدې کېدو سره د هغوی ناري تر ما ډېرې ښې را رسېدې، خو تر ټولو عجیبه راته دا وه چې د مرګ سره تر مخامخ کېدو وړاندې به هر چا یوازې همدا ناري وهلې. های مورې! های ادې! های ادکې مورې! هله... هله لاس راکړه ... بس همدا ناره له ماشومانو نیولې تر سپین ږیرو پورې د ټولو په خوله وه.

اسمان ته مې وکتل، د ځینو له دې نارې سره پرښتې راتلې او هغه ته یې لاس ورکاوه، تیاره او وهمناک ځنګل ته یې له غورځېدو ژغورل، خو د ډېرو کمو کسانو ناري بیا بې غبره پاتې کېدې او په تیاره کې یې په غرونو او درو کې وېرونکې ازانګې خپرولې.

زه هم د تیاره ځنګل څنډې ته نه وم رسېدلی چې یو چا خپل نوراني لاس راکړ، ښکل مې کړ، د خپل وجود رنګ او رڼا مې په کې ولیده او زما له ژغورلو وروسته بېر ته د قبولې شوې دعا په بڼه د اسمان په لور والوته.

۲۰۱۴ فبرورې ۱۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه غچ

د نړۍ د بېلابېلو ملتونو د تاریخ پاڼې مې واړولې. د تاریخ ډېرې پاڼې یې توري او یوه کمه برخه یې سپینې وې. ولې به نه وي، د نړۍ هر لوی او وړوکی ملت چې د خپلې ارتقا او پایښت د پوړیو اوج ته رسېدلی، نو یوه بل زبرځواک یې پر خاوره وحشیانه یرغل کړی.

د هغې خاورې د وګړو اوښکې او وینې یې بهولې، د شوبلو، الوتکو، بمونو، د مغروره سرتېرو، ښځو، ماشومانو، بوډاګانو د چتونو پربوتو او خاورېو کربړې اسمان ته رسېدلې او کله یې چې د هغوی د کلو او ښارونو له کوڅو څخه د ژوند شور او طراوت ورک کړی؛ نو د مرګ او وېر چوپتیا یې په کې شیندلې او بېرته تللي دي.

د زمانې دا تجربه او وحشیانه لوبه د نړۍ د هر ملت وګړو څکلې، حتی څو ځله زما ملت هم، خو په دومره توپیر چې وروسته د نړۍ هر ملت بېرته له خاورو سر را اوچت کړی، بېرته د ژوند پر واټ روان شوي، وړاندې تللي او له زبرځواک او کورنیو غدارانو یې په یوه بله بڼه با عظمته غچ اخیستی، خو یوازې زما ملت دی چې تر اوسه یې له خاورو سر را اوچت نه کړ او یوائې له ځانه پر ناوړه غچ اخیستلو بوخت دی.

۲۰۱۴ د اپریل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تودوخه

په ماشومتوب کې مې هم ډېر دردونه او ستونزې ليدلې، خو زه په خپل هغه عمر يوازې په دې مين يم چې له هېڅا نه مې کرکه نه ده کړې، هېڅوک مې نه دي ځورولي او کله به مې چې په لينده مرغان ويشتل، نو لاسي به مې خطا کول، زه وېرېدم چې هسې نه زموږ کلي او باغ پرېښږدي بيا به له چا سره ساعت تېروم.

کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غوندې وی چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. کاش اوس هم خلکو زما تېروتنې همغسې زر را ښښلی او په ټولو ګران وی.

های ماشومتوبه! ته څومره خوږ او سپېڅلې وې، ستا نړۍ څومره ښکلې، بې خپګانه او بې کرکې وه، مه راځه، خو خير دی لږ تر لږه په زړه کې مې د هغه وخت ويدې زمانې مه ويښوه، پرېږده چې يو وخت مې په زړه کې د کرکې او نفرت کنګل ويلې او د مينې لمر په کې د موسکا او خوښيو تودوخه خوره کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوبو دېوال

کله چې ستا سترګې له ګیلو ډکې چینې شي او زما زړه د دوبي د لمر ګرمو وړانګو ته ایښي موم، نو بیا ګرانه ده چې راټول یې کړم او ستا په لور له بهېدو یې وژغورم.

څومره ګرانه ده چې د یو چا پخلا کولو ته ټولې فاصلې ختمې کړې، خو د غرېو یو اوچت دېوال دې د اوبو په څېر تر منځ ولاړ وي او وړاندې ترې هغه سترګې ګورې چې له درد او بې سارو ګیلو سرېېره هم تا ته د نږدې کېدو بلنه درکوي.

رښتیا هم غرېو څومره خوږ او څومره تریخ دی. ای کاش چې د ژوند نه را ستنېدونکې خوښۍ مو له کمزور بهانو نه قربانولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشه چیغې

ټولو د وسلو په زور خبرې کولې. یوه په سهار دروازه ور ټکوله بل ماښام. خپلې وسلې او ځواک به دومره غرور ورکړی و، لکه د کوم مفتوحه وطن له اوسېدونکو سره چې مخ وي او خپل پاچا ورته د هر ظلم او تېري جواز ورکړی وي.

له باغیانو سره یې تو پیر یوائې په جامو کې و، نور د دواړو خواوو په سترګو کې وحشت او جهالت په څپو و، د بې ځایه غچ او کرکې سپرغۍ ترې بادېدلې، هر یوه خپله غوسه په کلیوالو سړوله.

هغوی چې پاچا د باغیانو په لټون او وژنه پسې را استولي وو، له ځان سره یې د هر ډول ظلم او وژنو فرمان هم راوړی و. دوی فکر کاوه چې د دې کلي هر سړی باغي دی، خو د ولس فکر بیا بل ډول و او نور په دې یقیني شوي وو چې دا ځل باغیان په بدلو او منظمو جامو کې له نوو وسلو راغلي دي ځکه چې په دواړو کې مدني صفتونه او په نرمه لهجه د خبرو کولو هنر نه و او د دوی مېلمه پالنې او کلیوالي خویونو ته یې د چاپلوسۍ، ملامتیا او وېرې په سترګه کتل.

د دوی دواړو فطرت بیخي یو ډول و، خپله دواړه خواوې لا هم په دې نه پوهېدې چې د یوې خوا تر شا د نړۍ لوی او د بلې تر شا د نړۍ وړوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطان ولاړ دی، خو یوائې ولس دی چې تر شا ثوک نه لري، یوائې کلیوال د خپلو اوښکو او وینو په سمندر کې د مظلومیت خاموشه چیغې وهي او دغه کاغذي زمریان خپلو بادارانو ته د بریا او فتحو پیغامونه استوي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فطرت انتقام

بس په همدې هیله پایم چې یوه ورځ به ستا له راتلو سره د خطرناکې او له وهمه ډکې شپې ځادر ځېرې او ډېرې هغه پټې خبرې به را ځرګندې شي چې په یوه لاس یې زما اوښکې پاکولې او له بل لستوڼي یې له خېرنو ګوتو سره یو ځای تور په وینو سور خنجر هم زما په غاړه را ابنبې و.

لمر خو په نوره نړۍ کې هر ګهیځ له ختیزه په پوره شان او شوکت سره را اوچتېږي، خو دلته کلونه وشول چې همدا لمرخرک مې نه دی لیدلی. زما د غرني هېواد په ختیزو ځنډو کې مې له خپل پیدا ایښت نه تر اوسه هغه ننداره نه ده کړې چې زرینې وړانګې په غرنیو ګلونو پرته پرخه ځنګه پورته کوي؟

خو په دې مې باور دی چې ته راځې. زما د هېواد سپېځلې خاوره او ستا طبیعت له ازله سره جوړ دي. ته مروره نه یې، ته د هغې ورځې انتظار کوې چې په دې سپېځلې خاوره ځو ناولې ځېرې او وېروونکې سیورې د خپل تقدیر محکمې ته ورسېږي او د فطرت له انتقام سره مخ شي، دا هغه ورځ ده چې اوس یې له خوب پرته په وېښه هم ګورم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نه غواړې چې خپل پلورونکي په خپلو سترګو وګورې او خپل سپېڅلی نظر وربانديې ناولی کړې. ته د هغه غیرتي وګړو او سپېڅلو ماشومانو سره مینه لرې چې زړونه او ضمیرونه یې لا په واک کې دي، د ژوند په مانا پوهېږي او ته ورته ګرانه یې.

زه باور لرم چې ته یو سهار راځې، زما همزولي به ستا هرکلی په ډزو او وینو نه، بلکې د خوښۍ په اتڼونو او د ښوونځي په ترانو کوي. ستا انتظار یم. اې زما د ټپي ولس د ربښتینې سولې او سوکالۍ ورځې.!

۱۳۹۲ د سلواغې ۲۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غرور احساس

يوه ورته ويل:

ته زمري يې، ستا زور او ځواک د زمري او شاهين غوندی دی، که غوسه شې نو هېڅ سيال نه لرې او که الوت وکړې، نو هره لوړه ژوره دې له سترګو پټه نه پاتې کېږي.

بل ورته ويل:

ستا ګاونډيان لا نه وو پيدا شوي چې ستا نيکونه د دې ځمکې پاچاهان وو، له ډېرو سرکښو پاچاهانو يې باج اخيسته او په ګڼو ملکونو يې لښکر کشي کړې وه.

ځينو به ورته ويل:

ته خو پنځه زره کلن تاريخ لرې. ته ولې د نړۍ او سنيو غوښتنو او سيالۍ ته سر ټيټيوې، دا خو ستا له پاره شرم دی، همدا وياړ او پرتم دې بس دی چې نيکونو دې ګڼ مغرور پاچاهان او سرزورې لښکرې را نسکورې کړې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خو لا داهم ورته ویل چې ستا وطن د امپراتوریو هدیره ده، دلته هر یرغلګر سر بایللی او ستا تاریخ په توره او خنجر لیکل شوی دی. کوښښ مه کوه چې په قلم یې تازه کړې.

افغان د دې خبرو په اورېدو په سوچ کې شو، د یو ډول غرور احساس یې وکړ، له کوره د وتو اراده یې بدله کړه، بېرته یې د خپلې کوټې د کړکۍ پردې کش کړې چې هسې نه د سهار راختلی لمر او د مرغانو چغار یې له خوبه ونه باسي.

۲۰۱۴ اپرېل ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو نږی

په ماشومتوب کې مې د کلي د کوځو او بڼونو یوه مرغۍ هم ارامه نه وه پرېښې، هره ځاله او د راټولېدو ځای یې راته معلوم و، خو مرغیو ددې سره سره هم راڅخه وېره نه کوله، تر هغو به مې له مخې نه الوتې چې لاس به مې پرې نه و ور ښکته کړی، خو اوس راڅخه په اوچتو ونو کې هم کرکه لري، لا ورکتلې مې نه وي چې له مخې مې ځان چېوي او هوا ته الوځي.

مرغۍ څه ملامتې دي، هغه وخت زه د کوچینو مرغیو د سیلونو یو ملګری او لېدونکی وم، هغوی راته کمزورې نه، بلکې څو اکمن مخلوق ښکارېده، په درد، ژبه او خپګان یې پوهېدم، خو اوسنی انسان یوازې د ګېډې غم اخیستی، د مرغانو نږۍ نه شي درک کولی، په لاسونو کې یې ښکاري ټوپک او په دماغ یې د دغه بې ګناه او بې ازاره مخلوق د غوښو او کباب بوی خور دی، نو ځکه خو مرغان او د سولې او ښکلا دغه استازي د دښمن په سترګه ګوري.

۲۰۱۴، د اپرېل ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره پاڼه

خپل ټول ماشومتوب مې په یوه طلایي پاڼه لیکلی و. هرې کرښې او توري یې د جلا رنګینو ورځو او نه هېرېدونکو شپېو داستان بیانوه. د کلي د روښانه اسمان، له ستورو ډکو ماښامونو، د مني د طلایي پاڼو، د ژمي د واورینو لمنو، د ختېینو کورونو په سر د خورو لوګیو... او د پسرلي د جنتي ښکلا تصویرونه په کې خوندي وو.

مور مې د کور ښکلې ملکه او زه د کلي وړوکی شهزاده وم. هر وخت به چې دا نړۍ راته تیاره شوه، نو بېرته به شاته ستون شوم، هر څه به مې هېر کړل او د هغه مهال په خیالونو به مې زړه ته خوښي ورکوله.

اوس نه پوهېږم چې زما د ماشومتوب د ښکلا او خوښیو هغه خزانه چا لوټلې، هر ځل چې دا طلایي پاڼه را واخلم، نو په وینو سره وي، هېڅ په کې نه ښکاري، د وینو بوی ترې را ځي او ناڅاپه زما اوښکې هم ورسره ګډې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتېدو غږ

موږ دواړه هغه دوه وروکي ستوري یوو چې نورو ته له لرې ډېر سره نږدې او څنګ په څنګ ښکارو، خاندو او خبرې کوو، خو په دې یوازې زه او ته پوهېږو چې تر منځ مو څومره زیاتې فاصلې دي.

زموږ رڼا هم یو پر بل نه ده لوېدلې، یو د بل غږ هم نه شو اورېدلی او په سترګو کې مو سلګونه نور ستوري هم سره په ټکر کې دي چې د ماتېدو غږ یې له ما او تا پرته بل انسان نه اوري او حتی ګاونډي ستوري مو هم د پېړیو خوب وړي، خو خلک هسې فکر کوي چې ستوري ورته سترګکونه وهي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

ټولو به راته ویل چې په هېڅ هم باور مه کوه. شیطان هم یو وخت پرښته وه، خدای پرې باور وکړ او به جنت کې یې په درناوي مېشت کړ، خو خدای ته د هغه فطرت معلوم و او پوهېده چې یوه ورځ به له خاورې جوړ انسان ته له سجدې سر غړوي.

همداسې وشول په خاورین انسان یې ملنډې ووهلې، خدای ج له جنته وشړه او انسان ته یې دا پیغام ورکړ چې تاسې له خپل انساني ځواک او شرف سره چې ما درکړی، ډېر کمزوري یاست.

د انسان په فطرت کې بیا هم کبر غرور و، څه یې ونه ویل، دا خبره هم ورته اوچته ښکاره شوه، ځکه چې ځان یې د خدای فرمانبردار ګڼه او کله چې حضرت ادم زموږ په پخواني استوګنځي کې د غنمو ممنوعه دانې ته لاس ور ووړ، نو سرغړونه یې وکړه، انساني کمزوري او نا فرماني یې برسېره شوه.

نور نو جنت د هغوی له پاره نه و او لاندې یوه وچه او سپېره ځمکه ورته انتظار وه چې هغه یې هم په وینو ولړله، ګلان یې په اغزیو بدل کړل او اوس پرې هېڅوک هم باور نه کوي.

۵مه جنوري ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای کور

تسبې يې په لاس کې وې، په تربږمۍ کې زما له څنګه تېر شو او يوه ولاړ بوډا ته يې وويل

جومات همدې خوا ته دی؟

بوډا په زيږه لاس راتېر کړ او د کورونو شاته پټ جومات دنګې منارې ته يې ګوته ونيوه وه. هو مخامخ وړاندې لاړ شه او بيا ښي لاس ته وګرځه.

د سر په ښورولو يې مننه وکړه او په بېړه روان شو، خو څو قدمه نه وو تللی چې بېرته را وګرځېده او بوډا ته يې وکتل

ياني ورتللی شم، زموږ او ستاسې جومات دی کنه، مطلب د هغوی خو نه دی؟

بوډا مانا داره خندا وکړه او ور نږدې شو

خدای پاک ته ورځې که خلکو ته؟

لاروی بې ځوابه شو او سترګې يې د جومات په مناره کې مېخ پاتې شوې.

د جولای ۵مه ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې

صبر کوئ! ډېر زر به په دغه ښار د حاکمې تورې شپې پردې د یوه زورور توپان له څپو سره ښېرې او رېښې رېښې شي، ډېر زر به په زرګونو ښېرې د دغه ښار د حقیقت په ښلور لارې کې له تورو او سپینو نقابونو راووځي او وګړي یې به یې په یوه داسې فضا کې ننداره وکړي چې هر څوک به په کې د ساه اخیستلو او خبرو اجازه لري.

صبرکوئ! په دغه خاوره کې د انسان په جامه کې ډېر داسې مخلوقات شته چې له زرو کسانو سره په زرو ښېرو او زرو نقابونو راڅرګندېږي. دوی د پسرلنیو وربځو په څېر ثابته ښېره نه لري، چا ته دوړیو نرم پوستین واغوندي او چاته یې وسپنیزي او تورې فولادي زغرې اغوستې وي، چا ته له لستوڼي راوتلي نرم لاسونه ورکوي او چاته یې پنځه ګوتې د پنځو زهرجنو خنجرونو په څېر ور وړاندې کړي وي.

چاته یې په شونډو له شرارت او شیطانۍ ډکه موسکا خوره وي، چا ته همدغه موسکا په شاتو او خوږه شېره لړلې وي، خو ځینو ته بیا زهر پاشي او د لبوانو او ښېروونکو غوندې تېره غاښونه یې د موسکا تر شا پټ وي.

هغوی د واکمن او بې پروا پاچا پر وړاندې د پسونو او هوسیو غوندې نرم مزاج لري، خپلې ښېره معصومه او سپېڅلې ښکاروي، د ریا او ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښودنې سپینه چپنه اغوندي، ځانونه د هغه تر ټولو نږدې خواخوږي او مریدان بولي.

دلته هغوی د زرو ځېرو ترځنګ همداسې سلګونه ژبې کاروي چې ټولې د واکمن په صفتونو روږدې دي، خو کله چې شپه شي او د واکمن له لوري ورکړل شویو ماڼیو ته ستانه شي، نو بیا په لېوانو بدل وي، په خپل پاچا پورې ټوکې وهي، په غزتونو او عصمتونو لوبې کوي.

دلته همغه پسونه دلېوانو په څېر د نورو په لوټلو او داړلو لګیا وي. ژبې یې له قهر او غوسې ډکې وي، له پیالو عصمتونو او جامونو سره مستي کوي، د ښار هغه نجونې، چې دوی یې د پاچا په مخکې لونې او خویندې ګڼي، دلته د دوي د عیاشیو او شیطاني غریزو منګلولو ته لوېږي.

له دغه شپو نه ډېر کم کسان خبر دي، له دوی سره ملګرو هم د دوی رنګ اخیستی، د دوی په څېر کړه وړه لري، هغوي د لېوانو کوچني بچیان دي او په راتلونکې کې ترې ښه ماهر او ښکاري لېوان جوړېږي، ځکه د هغوی فطرت بدل شوی، سر له اوسه روزل شوي او دواکمن په ماڼیو کې یې د مظلومانو په وینو او غوښو چمتو شوي خوندونه او مستۍ لیدلې.

نو ځکه وایم چې صبر کوئ! نور د ځنګل دغه شپه تېربدونکې ده، ډېر وړاندې د ځنګل په څنډو کې دنیاوو له غرونو د یوه روښانه لمر او زرین

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار وړانګې په راختو او خورېدو دي، خو دغه سهار يوازې لمر نه دی يو زورو توپان هم ورسره ملګری دی چې يوازې پر واکمنو او دغه زر خېره بيېزو ښاغلو به ورځي.

د هغوی نقابونه او څېرې به شکوي، د تېښتې وزرونه به يې ماتوي او کله چې ورځ غرمې ته ورسېږي، نو د دغه ښار د خلکو په پښو کې به بربنډ پراته وي او يوه خېره به يې هم حجاب خوندي نه کړي، خپله څېرې او حجابونه به يې ورپورې خاندې او د خلکو په څېر به ترې کرکه لري.

صبر کوئ! دغه لمر ډېر نږدې دی، ما ته له خپلې وينې او ساه هم نږدې ښکاري، نور په دغه ښار د خېرو واکمنې پای ته رسېږي، شرمېږي، ورکېږي او د دوی له لاسه د بهيدلو وينو نه د ډېرو کاروان روانېږي.

دا کاروان وړاندې ځي، د ښار تول واټونه او څلور لارې به پرې ټوله شپه روښانه وي، يوازې يوه خېره لرونکي انسانان به له وېرې پرته له خپلو معصومو خېرو سره تر سترګو کېږي او ورځې به مو يوه ښکلې او زرين لمر رانغاړلې وي.

۲۰۱۳ اپرېل ۲۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوښۍ ورځ

زه مو اخېر کومې خوښۍ ته ساتلی یم؟ کومه ده خوښي؟ زما خوښي خو هغه وه چې کلونه وړاندې ستاسې بې پروایۍ او چوپتیا ووژله او هېڅکله مو هم د خپل دې ملګري د زړه هیله حس نه کړه، تاسې خو په خپلو خوبونو او خیالونو کې ایسار وئ او هغه خوب مو هېڅکله هم تعبیر نه کړ چې ستاسې په اړه مې لیدلی و.

هغه وخت چې ما په زړه کې دخوښۍ جشن نمانځه، تاسې د بې همتۍ په خوب ویده وئ او په اسمان کې مو د هغې پرښتې په لورهېڅ نظر ونه وکړ؛ چا چې ستاسې لپاره د مینې او خوښۍ زېرې راوړی و.

زه نه له قیامتونو وېرېږم، نه د اسرافیل له شپېلۍ وېره لرم، دغه وېره خو پخوا تاسې ما ته راخکلې او دا شپېلۍ مې اوس هم په غوږونو کې انګازې کوي، تاسې ووژلم خو اوس درسره د حشر په دې میدان کې دومره ځواک نه شته چې ما ته لاربښوونه وکړئ، د دوزخ یا جنت په لور مې واستوئ، ما ته ښکاري چې له دې نه مخکې لار تاسې ته خپله هم نه ده معلومه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې ته به ځانونه ښکلي ښکاري؛ خو ډېر بدرنګي یاست، یوازې تاسې نه زما هغه ښکلا هم چې تاسې یې ستایی؛ له یوې سترې بدرنګۍ پرته بل هېڅ هم نه دي، تاسې زه هم بدرنګ کړی یم.

اوس د دې یون له ملګرو څه چې له هینداري سره هم نه شم مخامخ کېدلای، زما په زړه کې د هغې خوښۍ لپاره هېڅ خوښي نه شته چې تاسې یې انتظار یاست.

زه اوس هغه نه یم، تاسې ډېر بدلون راکړی، په هغه ورځ چې تاسې به خوښي کوئ؛ نو زما روح به په چیغو چیغو ژاړي، هلته به داسې کس یو هم پیدا نه شي چې زما دغه چیغې دې واوري.

زه به هم ټول په کرکه بدل وم، دا به ستاسې د هغه کر حاصل وي چې کلونه وړاندې مو زما په زړه کې شیندلی و او اوس زما په اوښکو او وینو رسېدلی دی دا به یوازې ستاسې د حاصل اخیستلو ورځ وي زه به یوازې د یوه جسد غوندې درسره روان وم.

۲۰۱۲ اپریل ۲ مه، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمانۍ

زموږ د ښار مانۍ د نړۍ د نورو ښارونو د ماڼیو غوندې نه دي چې په لیدو یې د ښاریانو سترګې خوږې او زړونه ارام شي، ژوند ته غبرګ ورکړي او د یوه رنګین خوب غوندې یې په ذهن او خیال کې را ونغاړي.
زموږ د ښارمانۍ په خپلو ښیښو زموږ سترګې بربنډوي او زهرجنې وړانګې یې د غشو په څېر د سترګو په رپ کې د زړه تل ته ځي او له هر پوړ نه یې د مرګ بدرنګه سوداګر سترګکونه ستومانه لارویانو ته سترګکونه وهي.
د نړۍ د نورو ښارونو ټولې دنګې ښیښې مانۍ او قصرونه د هغوی د اوسېدونکو او خلکو په خولو اباد شوي، د هغوی د لاسونو خاپونه په کې ښکاري، جونګړو ته سلام کوي او د هر زیارکښ په نوم یې یو پټ خو زرین ځلی هم پر بام ولاړ دی چې هر څوک یې حس کولای شي.

خو دلته خبره بل ډول وه، د دې ښار ټولې دنګې مانۍ د خلکو له وینو، غوښو، تازه او ورستو هډوکو جوړې شوې دي. د هغوی له وینو او غوښو یې رنګ اخیستی، په هر پوړ کې یې شناختو ته ورته کتارې لګېدلې.
پرې شوي لاسونه او پښې ترې راوتلې چې خاوندان یې نه ګوري، خو عادي لارویان یې ډېر په روښانه ډول ویني، مګر کله چې د خپلې وېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانولو لپاره شونډې وخوځوي، نو له وړاندې پرې یو د چوپتیا مهر لګېدلی وي.

د نړۍ د نورو ښارونو له ماڼیو د تازه او ښکلونو ګلونو هارونه او لړونه را ګرځېدلي وي او له هر پوړ نه یې ځولۍ ځولۍ ګلونه دباد له نرمو څپو او سهارني نسیم سره ټالونه وهي، کوڅه په کوڅه ورېمې شیندي، دروازې یې دهر سترې او نا اشنا لاروي پر مخ بې وېرې او قیده خلاصې وي.

خو د دغه ښار له ماڼیو د ګلونو د هارونو په ځای اغزن سیمونه او اوسپنیز تور بربښنایي جالونه ګرځېدلي، په مخکې له راشنو اغزیو یې له تابوتونو د خلاصو شوو دړو کټارې تاو دي، په درازو یې د وېرې او کرکې تور کلپونه را ځوړند دي، ښکلې ښکاري خو زړه رابښکون په کې نه شته او که څوک ورته ښه ځیر شي، نو د غم سرود او د مرګ شپېلۍ په کې غګېږي.

دلته سترې انسانان څه چې د هوا مرغان هم څوک کښېناستو ته نه پرېږدي، ځکه چې خاوندان یې دا د ځان د مزاحمت په مانا ګڼي، دعیش عشرت او عصمتونو د لوټ خوند او نشه یې کموي.

دلته هره ورځ د ښار په بېلابېلو برخو کې نوې او دنګې ماڼۍ سرونه اوچتوي، یو له بل سره په ښکلا او دنګوالي کې سیالي کوي، ورځ تر ورځې پراخېږي، خو هلته ډېر لږې کلي ورانېږي او هدیرې پراخېږي.

هلته چې کلي د مرګ په خوب ویده شي، نو د دې ماڼیو خاوندان په وربښمو کې له پټو چړو او تورو سره ورځې د هغوي دپېغلو له غاړو هارونه را خلاصوي، د ناوې ګانو خزانې لوټي او له وینو یې د دې ښار د ماڼیو خاورو او دېوالونه ته رنګونه جوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ښارمانۍ د داسې خلکو دي، چې هغوی د دې ښار نه پردي شوي، د خپلې مور په زېوراتو او د پلار په توره او تاريخ يې سوداګري کړې، خو ځانونه د همدې ټاټوبي اصلي مالکان او واکمنان ګڼي

دوی شپه ورځ د خوارانو د جونګړو په لوټلو بوخت دي او د شپې په خوبونو کې هم د عزتونو او ارام ژوند په لوټ پسې ګرځي. دوی په اوسنۍ زمانه کې اوسي خو دغلامۍ او مريتوب د زماني خيالونه لري، دوی ځانونه خدايان ګڼي او غواړي چې خپلې مانۍ په غلامانو او وينځو ډکې کړي.

د دې ښار د ماڼيو خاوندانو لاهم د هغه زلزلې وژونکې او مرګونې ځپې نه دي حس کړې چې د دوی په لاس د ځمکې تل ته د کوزو شويو او ښخو شوو وګړو له اهونو او زندۍ شوو فريادونو څخه راپورته شوې دي.

دا مه هېروئ چې يوه شپه به دوی په همدې ماڼو کې د ناز په خوب وي، خو دغه زلزله به راځي او دوی ټول به په همدغه ښيښه يي قبرونو کې د ځمکې تل ته کوزېږي .

۲۰۱۳ فبروري ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکروټو په منځ کې

بېګاه شپه په خوب کې سلګونه پېړۍ وړاندې تللی وم. د زماني په کتابتون کې مې د تاریخ د یوه کتاب پاڼې اړولې، په یوه څپرکي کې یې لیکلي وو: ددې لويې نړۍ د اسیا د لويې وچې په زړه کې یو داسې ښکلې هېواد هم و چې اوسېدونکو به یې ورته په لوی لاس دخسو امبارونه ټول کړل، بیا به یې پرې د احساساتو او کرکې تېل وشیندل او چې کله به یې ټاټوبی د اور د لمبو خوراک شو نو د دوی د احساساتو او ناپوهۍ کنګل به یې هم ویل کړ.

هلته به ټول د خپل ټاټوبي ایرو ته راغونډ شول او د خپل هېواد سره به یې د مینې او خواخوږۍ اوښکې تویولې. کتاب مې زر بند کړ چې را ویښ شوم، نو زه هم د سکروټو په منځ کې ولاړ وم.

۲۰۱۳ نومبر ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه او لمر

د لمر لوېدو پرمهال يې خپل نرم لاس زما په اوږه کېښود ، وړاندې غره ته يې ګوته ونيوه او راته ويې کتل

پوهېږې چې لمر ولې د وينو په رنګ سور دی؟

زه چې کله بې خوابه شوم، نو هغې له اوږدې او وېروونکې چوپتيا وروسته خبرې پيل کړې:

همدا لمر له پېړيو راهيسې ددې وطن د غرونو شاته په پوره عظمت، خو مايوسۍ او پښېمانۍ سره لوېږي.

په وروستۍ شېبه کې هم ددې په انتظار وي چې موږ په مينه ووينې او د وينو په ځای زموږ د پښېمانۍ د اوښکو تصوير له ځان سره يوسي، خو هر ځل ناهيلی کېږي .

له يوه عالم حسرت او خپګان سره د غر تر شا پټېږي، له ځان سره په زرګونو ګيلې وړي، تو له شپه په سلګو وي، ځکه سپېڅلې او مهربانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانګه یې د وینو هغه خاپونه وچې او له منځه وړي چې موږ یې هره ورځ د خپل وطن په شګو او خاورو تویوو.

همدا لمر سبا ته بیا له دې هیلې سره په ختیځ کې را اوچتېږي چې موږ به د مینې په ژبه پوهېدلي او له وینې به ستړي شوي وو، ځمکه به مو د پښیمانۍ په اوښکو وینځلې او د مینې او مهربانۍ ګلونه به پرې ټوکېدلي وي، خو داسې نه وي، بېرته ناهیلی شي او هر ماښام خپلې ژړاندې سرې سترګې خپل خالق ته وړي.

هغې خبرې بس کړې، زما په وجود لړزه راغله، حیران او هیجاني وم، ووېربدم، هغې ته مې وکتل، خو ترخنګ مې نه وه. د ماښام تیاره خورېده او د غرونو په څنډو د شفق سرخي راته سترګکونه وهل!

۲۰۱۳ دسمبر ۲۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطنه !

زما وطنه! زما د مینې او وینې له بوی او وږمې پللې شوې خاورې!

زمـا د محرومیتونـو، دردونـو، عـذابونو او ګنـاهونو پـه لمبـو کـې سـو ځېدلی جنته!

پېړۍ کېږي چې زما له لاسه ستا د سمسورو او زرغونو پسرلیو نغمه ییز سهارونه او په طبیعي وږمو کې لمبېدلي ماښامونه په نیمایي کې مړاوي کېږي.

ستا ارمانونه او هیلې د ځوانۍ فصل ته له رسېدو وړاندې پاڼې پاڼې او د یوه پرلپسې ځور او وحشت غېږې ته په بې شرمۍ سره سپارل کېږي .

اې زما د هیلو او خیالونو ټاټوبیه!

زه هم ستا یو ځوان بچی یم، ستا په هغـه خـاوره کـې مـې خـاپوړې کړې، چې د نړۍ له بلې هرې خـاورې ارزښـتمنه او د پېړیـو پېړیـو راهیسـې یـې د یرغلګرو او یا هم د خپلو زیارکښو او سرسپارلو بچیانو د پښو خاپونه له ځان سره ساتلي.

مـا لـه همغـه پیـل نـه تر ننـه، کلـه مې چې د مـور پـه ګېډه کې لـه یـوې وړوکـې، خوسـېږخلې نـړۍ دغـه خـاورینې او پراخـې نـړۍ تـه سـترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغړولې، سپږمو مې د لومړي ځل له پاره ستا خاورينه وږمه حس کړه چې دخپلواکۍ او فطري ياغيتوب تر څنګ په کې يوه بل ډول او نا اشنا وږمه هم نغښتې وه.

زه هغه وخت نابلده وم، نه پوهېدم چې دڅه بوی دی، خو کله چې کلونه وروسته له خاپوړو قدم وهلو ته ورسېدم، مور مې ويده وه او زه په پټه لومړی ځل بهرته ووتم، په کوڅه کې يو په وينې لړلی جسد پروت و، يو متر وړاندې ترې په وينو لمدې خاورې پرتې وې، په وړوکو منګلو کې مې را اوچتې کړې، بوې مې کړې او دخپل زېږون شېبه مې ذهن ته راغله او ايله مې په ياد شول چې همدا وږمه مې هغه وخت په لومړي ځل حس کړې وه.

زما وطنه! سره د دې چې ستا سپېڅلې غېږه ستا له اصيلو بچو ډکه ده، ستا په غېږه کې په زرګونو داسې څېرې ژوند کوي چې څېرې يې د پرښتو په څېر سپېڅلې او ښکلې دي.

هغوی شپه او ورځ حتی ستا په وړوکې درد هم اوښکې تويوي، په رګونو کې يې د ايثار او مينې څپې ستا د غرنيو سيندونو په څېر غورځنګونه وهي، خو د هغوی دغه ارادې او جذبې د هغوی په سترګو کې د يوه لنډ خوب په څېر پاتې شي او سهار وختي له ويښېدو وړاندې يې د مخ پټو څېرو او واکمنانو تور خنجر له سينې وتی او په تلپاتې خوب ويده وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا واکې له پېړیو پېړیو راهیسې د داسې غلام صفته او خاینانو په لاس کې ده چې ستا د سبا او سوکالۍ په ځای له خپلو ناولو بادارانو، حرام سرایونو، ودانیو او عیاشیو سره ډېره مینه لري، هغوی ستا دلونو د عزت په ځای دهغوی په عفت سوداګري کوي.

د عفتونو دغه سوداګر چې ځانونه ستا اصیل بچیان ګڼي او خپلې خونړۍ او دا ړونکې ځبرې یې د پسونو په څېرو کې ټېپې کړې؛ ټوله ورځ په دې فکر کوي چې د شپې د عفت پلورنې او عیاشۍ محفل به یې ځنګه وي، خپل بادارنو ته به د هغوی د خوښ ساتلو له پاره ستا کومه برخه د ډالۍ په ډول وړاندې کوي.

دوی خپل اصل او فطرت هېر کړی، دوی په دې نه پوهېږي چې په څومره سپېڅلې او اصیله خاوره کې ژوند کوي، دوی د داسې کسانو غلامۍ ته په بې شرمۍ سره خپل سر ټیټ کړی چې اصل او ریښه یې نه ده معلومه، خاوره او هېوادونه یې له دوی وړوکي دي او بالاخره ځان یې په لوی لاس وړوکی کړی دی.

زما وطنه! زه پوهېږم چې ستا دغه بې شرمه واکمنان د ختمېدو نه دي او نه یې پلورلي ضمیرونه بېرته خپلولی شي، هغوی د خپلو ضمیرونو په څېر خپل راتلونکی او تاریخ هم پلورلی، زه د دوی د ورکېدو تمه نه لرم او نه له دې اړخه ستا د ژغورلو خوب ونیم، ځکه دوی د مېږیانو په څېر دي، شپه ورځ یې نامعلوم نسل په زیاتېدو دی، نوي خاینان زېږوي او د دوی په غېږ کې د هېواد او عفت پلورنې درسونه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطنه! زه ناهیلی نه یم، ما د هغوی د ورکېدو انځور له بلې زاویې لیدلی او زبری در کوم چې هر څه به ریښتیا کېږي او دغه د شېدو مجنونان به ستا په سپېڅلې خاوره کې د قبرونو له پاره هم یوه لوېشت ځای ونه لري، ډېر زړه ده چې د هغوی د بادارانو ماڼۍ و نړېږي، بیا به د دوی کوم ملاتړی ونه ګورې او په رڼه میدان به د خپلې بربادۍ په انتظار خړې سترګې ولاړ وي.

۲۰۱۳ جون ۲۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند ببړۍ

موږ ټول په یوه ماته او سورۍ ببړۍ کې ناست وو، د سمندري توپان او اوچتو څپو یوه زړه ماتوونکي انځور راته له هرې خوا سترګکونه وهل، خو د ببړۍ سپرو هر یوه د خپل زړه او درد کیسې را اخیستې وې.
هغوی په خپلو خبرو کې دومره ګرم راغلي وو چې په سمندر خوربدونکې تیاره او وړاندې د مرګ خلاصه کړې وېروونکې غېږه یې نه لیده. د ببړۍ سوریو او ماتو دړو ته دهېچا هم پام نه و.

ډېرو لویو او هوښیارانو هم د خپلې مینې او مینه څپلو زړونو کیسې کولې، د خپلو معشوقو سره په خبرو او ښکلو مخونو او مجازي ښایستونو په ستاینو سر وو. دوی ټولو هېره کړې وه چې اوس د دوی مینه یوازې ببړۍ ده او باید تر ټولو زیاته مینه له خپلې سورۍ ببړۍ سره وکړي، څو له را روان سمندري توپان څخه خپلې مینې وژغوري.
کله چې د توپان لومړۍ څپې د ببړۍ په څنډو ولګېدې، نو له سرونو یې د مینې خمار او د هوسونو نشه والوته. ډېرو د خپل محبوب لاسونه پرېښودل او د ببړۍ ماتو تختو ته یې د خپل ژوند د پایښت په هیله منګولې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ایله د مرګ په غېږه کې حس کړه چې لا خو مینې ته نه رسېدلې، لا یې روحونو له مرګ سره د مینې ازلي پیوند نه دی اخیستی او د هغوی د مینې ساحل لا ډېر وړاندې د سمندري توپانونو او مرګوني څپو شاته د ژوند د بېړۍ ورتلو انتظار کوي.

۲۰۱۴ د مې ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې پاڼې

راشه! چې نور د دغه خاموش مزار په څنډو بلې شوې شمعې مخ په مړه کېدو دي او په دې دښت کې د زړه ماتو د راز او نیاز دغه یوازینۍ مرجع هم زما د نور ژوند غوندې د تیارو په ناپایه سمندر کې مخ په ډوبېدو ده.

ستا هېر شول چې په یوه باراني ماښام ستړې ستومانه راغلې او د دې اغزن دښت په یوه ګوښه کې د دغه خاورین مزار په سر ولاړې ونې ته تم شوې او تر پاڼو لاندې یې دې د یوې شېبې لپاره پناه اخیستې وه، خو ماښام چې روانېدلې، نو څو شمعې دې هم په باران کې د همدې مزار له پاسه روښانه پرېښودې .

تا غوښتل په همدې ډول دهمدغه ترې ونې د کوربه توب مننه وکړې، خو دا دهېرکړې و، چې دغه تندې وهلې ونه له مودو وروسته دباران په څاڅکو کې څومره خوشحاله ده، د طبیعت نه د مننې سندرې زمزمه کوي، خو تا د طبیعت نه، بلکې د خپل طبیعت د خالق یوه لنډه مهالې ډالۍ ګڼې.

راشه! خیر دی، یو ځلې بیا راشه او خپلې بلې کړې شمعې دې په وروستیو څاڅکو او اوښکو کې په پخوانو سترګو بیا وګوره چې څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په یاد تر ننه د هر توپان او باران په وړاندې دغه خاورین مزار ته ولګېدلې.

د دغه شمعو له پاسه کوم ښيښه يي چتر نه و، خو دونو پاڼو يې په سر چتر جوړ کړی و او له بادونو سره يې ورته ستا د راتلو سندرې زمزمه کولې، دلته اوس د مزار له پاسه يوازې د غرنيو او وحشي پتنګانو د وزرونو سوې ايرې او له ونې رالوېدلې پاڼې د يادګار په ډول پاتې دي.

۲۰۱۳ مارچ ۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګوني دره

پوهېږم چې ستا ټول دردونه زما له لاسه دي، پوهېږم چې يو سپېڅلی او مينه ناک زړه زما له لاسه مات شوی، خو زه هم د تقدير لاسونو مات کړی يم، ما لا په هغه لوري سفر نه دی پيل کړی، چې ته مې روان کړې.

زه لا هم د درد په همغه څلور لارې کې حيران ولاړ يم، ځان په ټول عالم کې راته يوازې ښکاري. په ذهن کې مې ته روانه يې، ګورم دې چې هر مابنام تروبده کېدو وړاندې او تر سهار وروسته دې زما څېره مخې ته ولاړه وي، خو کرکه راته نه لرې، زړه دې لا هم همغسې مينه ناک او سپېڅلی دی، لاهم همغسې د کور له کړکۍ وړاندې شنه ځنګل ته ګورې، زما تېر يادونه او له ځنګل سره تړلې مينه په کې حس کوې.

خو زه لا همغسې په تربږمۍ کې لار ورکی ولاړ يم، ما لا لوری او منزل نه دی ټاکلی. نه غواړم د نورو له عينکو د ژوند مرګونې او خطرناکې درې ته وګورم، هغه دره چې په غرنيو ګلونو او ورېمو به ډکه وه او پسرلني باران به جنتي رنګونه په کې وشيندل، نن د ناهيلۍ او درد ترورېميو نيولې، زر ده چې په کې ورک شم ، خو تاغوندې نه وايم چې هېر مې کړه.

په ياد مې ساته، زه په يو چا پسې نه، په يو څه پسې ورکېږم.

۲۰۱۳ اپرېل ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزا

هغه د لوړې شملې او شخو برېتونو خاوند د خپلې تمانچې ټول جاغور د خپلې پېغلې لور په سینه کې خالي کړ، په شونډو یې فاتحانه موسکاه وغوړېده او خپلې مېرمنې ته یې وکتل

پربېږده چې له خپل مین سره یو ځای شي، خو زر جدي شو او د خپلې مېرمنې تر خوله یې لاس تېر کړ

په مینتوب مې کړې یې، که نه ستا جزا هم له دې مرداري سخته وه!.

۲۰۱۳نومبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شاعر مقام

کلونه وړاندې د سیند پر غاړه یو سمسور او زرغون کلی اوبو لاندې کړ، د دغه کلي دوه اوسېدونکي چې ځنګله ته د ښکار له پاره تللي وو، داسې وخت خپل کلي ته را ستانه شول چې د کلي یوه نښه هم نه وه پاتې.

دغه دوو کسانو یو بل ته وکتل، شخړه یې وکړه، سره خپه شول، یوه بېرته د ځنګل مخه ونیوه او دویم مخامخ غره ته روان شو.

کلونه تېر شول، یوه ورځ په دغه ځمکه د نوي جوړ شوي کلي خلکو په کوڅه کې دوه بوډاګان پسې اخیستي وو، یو یې له ځنګله راغلی و او بل له غره، د ځنګل نه راغلی سړی غلی و، په خبره یې هېڅوک نه پوهېدل، خلکو به ورته ملنګ او پیر ویل، خو له غره نه راکوز شوي بوډا به ټولو خلکو ته د هغوی په خوږه ژبه سندرې او شعرونه ویل، د دوی تر منځ یې د شاعر مقام ګټلی و.

۲۰۱۳ سپټمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه

يو ماښام ناڅاپي له کوره ووتم، خپل کلي مې له ټولو رنګينو او زړه وړونکې ښکلا سره سره پرېښود، په غونډيو او لمنو کې د ګلونو وږم خور و او د مخامخ غونډۍ له شا نه د کلي د رمې د ګونګرو شرنګا رانږدې کېده، چې د سپين ږيري شپونکي د لارښوونې له مهربانۍ ډک غږونه ورسره ملګري وو.

کروندګر او نور له کلي وتلي خلک بېرته را روان وو، خو يوازې زه له کلي بېرته وتم، هغوی به د ماښام په تړږمۍ کې يوه شېبه تم شول، ما ته به يې په ځير ځير وکتل، خو چې د کوم نا اشنا ګومان به يې راباندې وکړ، نو بېرته به روان شول او سترګې به يې په کړکيو او بامونو لګېدلو څراغونو پسې واخيستې.

زه زړه ماتی وم، ځان راته تر ټولو ناکام او ناهيلی ښکارېدو، غوښتل مې هېڅوک هم زما د ورکېدو په راز پوه نه شي او کليوال تر عمره عمره د يوه زلمي د ناڅاپي ورکېدو کيسه په ياد وساتي او د دوبي له دا ډول ګرمو ماښامونو سره زما نوم هم تړلی وي.

زه دومره په منډه او ترهه لاړم چې شېبه وروسته مې کلی له سترګو پناه شو، يوازې د لوړو ونو په څانګو کې پناه او تت سيوري ډېبېدل او ښکارېدل، کټ مټ لکه زما زړه چې انديښنو او ناهيليو لاندې کړی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه وروسـتي ځـل مـې دا هـر څـه لـه سـترګوتېر کړل او د يـوې شـنې خـو اغزنې دښتې پای ته رسېدلی وم، دلته هم هرڅه خپلو ځالو تـه سـتنېدل او دخوښۍ غړونه يې ايستل، بيا هم يوازې زه ددوی خلاف روان وم.

د دښتې په پای کې راته يو ستر او دنګ غر مخامخ ودرېد چې سر يـې تر اسمانه رسېدلی او په سر يې سپورمۍ څرکونـه وهـل، مـا کلـه هـم دومـره لوړ او دنګ غر نه و ليدلی، غوښتل مې پرې وخېژم، خـو چـې کتـل مـې د ختو يوه لاره هم نه لري.

حيران ولاړ وم، په تياره کې يـوې نـرۍ لارې تـه ځيـر شـوم ځـای پـه ځـای کښېناستم، ستا د پلونو خاپونه او خوشبويي په کـې وه او پـوه شـوم چـې ته له ماوړاندې ددغه غره لوړې ختونکې يې.

لاره مې بدله کړه، شېبه وروسته يوه لوي سمندر ته ورسېدم چې بله غـاړه يـې نـه ښـکارېده او د دښـتې غونـډې پراخـه و، د سـاحل پـه غـاړه سـتړی کښېناستم، کبان خپلو غارونو ته ننوتي وو.

له ساحل نه مې يو موټی خاوره را اوچته کړه، ستا د بدن خوشبويي پـه کې وه او چې ځمکې ته مې وکتل، نو ستا د پلونو نښې لا نه وې ورانې او شکېدلو بوټو ښودله چې تا هم د پورې وتلو لپاره لومړي قدمونه همدلته ايښي.

بيا مې لاس په تندي کېښود او لاره مې بدله کړه، له لنډ مزل وروسـته دايرو او سکروټو يوه ستر امبار ته ورسېدم چې بل خـوا تـرې يـوه لاره هـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وه ، ایرې په مړې کېدو وې، خو بیایې هم د شپې په زړه کې سپرغۍ شیندلې، له ناچارۍ مې په همدې ډېرۍ لومړی قدم کېښود ، خو چې کتل مې له ما وړاندې پرې چا قدم اېښی، ورتېت شوم، بیاهم ستا د وجود ورېمه او د سوو وزرونو بوی په کې و.

لاره مې بدله کړه او په همدې تیارو او نابلده لارو له اوږده مزل وروسته مې پام شو چې د یوه اوچت ګړنګ په سر ولاړ یم او په زرګونه متره لاندې ساحه کې داسې تیاره خوره ده چې هر سیوری په کې وېرونکې او خوړونکې بلا ښکاري.

ځای په ځای کېناستم په یوه تېره ډبره مې لاس کېښود او لوندوالی مې حس کړ او چې سترګو ته نږدې کړ، نو تازه وینې وې او ستا د وجود خوشبویي یې شېندله ، پوه شوم چې دلته هم له ما وړاندې ته در دېدلې یې .

نور نو راکې د مزل حوصله نه وه پاتې، پوهېدم چې هر لوری او پړاو له ما نه وړاندې تا لیدلی، ببرته را پاځېدم، د کلي په لور را روان شوم او خو چې کلي ته را رسېدم، نو شپه تېره وه او د سهار مهربانه لمر کلی په غېږ کې اخیستی و، خو زما اوږدې د ناهیلیو له درانه بار نه سپکې وې، مخامخ راته تا له مینې ډکه غېږ خلاصه کړې وه او په موسکا دې راته وویل: "راشه! ایله اوس دې زه ومندلم، خپل منزل ته پخیر راغلې!"

۲۰۱۳ جنوري ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی مابنام

زه پوهېدم چې يوه ورځ به مې روغ زړه د ايرو په امبار او د سوو خاورو په يوه داسې ډېرۍ بدلېږي چې د وړلو لپاره به يې له صحرايي بادونو پرته زما اهونه هم دغه دنده تر سره کولای شي.

زه ان هاغه وخت پوهېدم چې زما دخبرو په مهال به ستا سترګې د لويې لارې د يوه نا اشنا مسافر غوندې په لرې پراوونو کې خښې وې او زما د درد کيسې او ارادې ته به دې يوازې د سترګو او بڼو په مړاوو حرکتونو او خاموشه ژبه ځوابونه ويل.

زه پوهېدم چې ته له ما سره يې خو سترګې دې ډېرې وړاندې په هغه دښته کې ګنډلې چې يوازېتوب او چوپتيا يې ستا د ورتلو لېونی انتظار باسي او تلونکو سيورو درته لارې نيولې دي، ستا په نظر کې د هغه وبرونکي او وروستي مابنام وېره وه چې ډېر وړاندې درته داندېښنو او حسرت د غرونو په لمنو کې تم و.

تا په همدغه ځو شېبو کې يوازې د همدې سوچونو په جال کې ښتې وې چې په هغه لور دې مزل ملګری نه شته او په کنډو کپر لارو به دې هېڅوک هم دتنديک خوړلو پر مهال دلاس نيولو لپاره نه وي ولاړ.

ته په ما او ژوند دواړو بې باوره وې، سره ددې چې زه دې ژوند وم، خو د ژوند په خبر درته نه ښکارېدم او زما د زړه پټې انديښنې دې زما د پښېمانۍ د ښنو او خلو په نوم منلې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا اخېر دې ته هم نه کتل چې ما له ټولو خلکو مخه ښه کړې وه ، د سفر جامې مې په تن وې او له وړاندې پړاوونو مخکې مې ستا په پښو کې د يون حوصله او د خپلې رنګين ماضي تت خو ښکلي انځورونه ليدل.

زه له تا سره يو ځای روان وم، خو تا دا حس نه کړه، چې زما د يون لوری کوم خوا دی او چېرته ځم؟ زما ګناه يوازې دا وه، چې ما دا جريت او بې ادبي ونه کړه چې ستا نه وړاندې شم او ته دې پلونه مې دې ستا تر قدمونو لاندې شي.

زه ستا په سترګو کې د مزل د پيل يوې اشارې ته تم وم، په سترګو کې مې د اجازې غوښتنه کوله، خو تا نه حس کولم، د هغه پيغمبر غوندې دې په سپېځلي نظر اسمان ته کتل چې د وحې د راتلو انتظار وي، خو په ځمکه ولاړ هغه کس نه دې ونه کتل چې کتو او يوې اشارې ورته د وحې مانا درلوده.

بالاخره هغه شېبه راغله چې ته روانه شوې، له سره دې تر ژبه لاندې مخه ښه وکړه او همداسې روانه شوې، د مازديګر په ګردونو او طلايي وړانګو کې مې له سترګو پناه شوې، خو زه لا هم په درناوي او خاکسارۍ هملته ولاړ يم، يوازې دومره احساسوم چې زړه مې د پخوا غوندې روغ نه دی او سترګې به مې له ننې ماښام وروسته د راتلونکي دغه ماښام سپوږمۍ ونه ګوري.

۲۰۱۳ فبروۍ ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتله

په دې ترږميو او تيارو کې اوښکې مه تويوه، د کوټې په کونج کې ستا د خاموشه سلګيو سونګ سونګ هېڅوک هم نه اوري خو ته به قاتله شې.
ته پوهېږې چې هره شېبه په خپل ستوني کې څومره تاندې سلګۍ وژنې؟
ته ولې له خپلو سترګو د خوب طلايي مرغان بېنوا شړې؟

هغوی اخر په دې ګلابي اسمان کې کوم خوا الوت وکړي، هغوی خو تا ته ستا د محبوب له پيغام سره راځي، دا ګناه خو ستا ده چې دغه قاصدان له راوړي پيغام سره خپل حضور ته نه پرېږدې، نور نو دا سلګۍ او خوبونه مه وژنه، هسې نه چې څوک در ته قاتله ووايي.

۲۰۱۲ ، د اپریل لومړۍ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرنی ګل

یو کلیوال سړی تر ټولو اوچت غره ته وخوت، د پسرلي ښکلا او غرنیو منظرو ترې سترېا هېره کړې وه، نا اشنا او نوي غرني ګلونه یې له سترګو تېرېدل. د یوې ډبرې په خنګ یې په راشنه شوي غرني ګل سترګې ولګېدې، له زړه نه یې خوښ شو، بله لاره یې ونه لیده، مجبور شو چې له ريښو سره یې را وباسي.

ګل یې له ځان سره کلي ته راووړ، تازه غوړېدلي څانګې یې یو څه مړاوې شوې وې. د خپل کور د انګړ د نورو بوټو ترخنګ یې په خاورو کې خښ کړ، اوبه یې ورکړې او خپله د انګورو د تاک سیوري ته ویده شو، ساعت وروسته یې چې سترګې وغړولې ګل مړاوی او ښکلا یې له لاسه ورکړې وه. کلیوال سړی غوسه شو او ګل ته یې وویل:

ته څومره کبرجن او مغرور یې! هلته دې په هاغه وچ کمره کې نه خاوره د خاورې په څېر وه او نه دې په مړه ګېډه اوبه لیدلې وې، دلته مې هرڅه در کړل، نرمې خاوره، د منګي له اوښکو روڼې اوبه، خو بیا دې زما په انګړ کبر وکړ، هسې مې درسره دومره نیکي وکړه او ځان مې ستړی کړ.

کلیوال بېرته ویده شو، خو د مړاوي شوي غرني ګل درد او فریاد هیچا هم هس نه کړ، د هغه چیغو ټول کلي په سر اخیستی و او د ماتو څانګو له درده یې نارې وهلې... " انسانه! ستا مینه څومره له وحشته ډکه ده، تا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅکله هم د خپلې مينې مقام او منبر ونه موند ، ستامينې لا هم د عقل جامې نه دي اغوستې او خپل بربندوالی درته نه ښکاري، تا لا هم د ازادۍ لاره نه ده ليدلې او نېکيو دې د زرګونو بديو جامې اغوستې ..."

زه خپل کليوال په ګاونډ کې د خپلو کتابونو منځ کې ويښ ناست وم، د غرني ګل خبرې مې واورېدې او ډېر نور کليوال يې هم په ژبه پوه شول، خو هغه سترې کليوال اوس هم په خپل انګړ کې د انګورو تر تاک لاندې ويده دی.

۲۰۱۴ د مې ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه او دعا

هر وخت مې چې د ناروغۍ په بستر د ارام ساه اخیستې، نو پوهېدلې یم چې ستا په زړه کې د دعا الفاظو غزونې کړې، خو غربو دومره نیولې یې چې د شونډو خوځول هم درته ګران ښکاري. زما لپاره همدا بس ده چې در یاده یم او په دې له ټولو خلکو ښه پوهېږې چې ولې ناروغه یم او کله به روغه شم.

اوس زما دعا ګانې له هغه چاسره ملګري دي چې هر سهار مابښام مې راته لاس په نام ولاړ دي او د دې ښار په غوره طبیبانو مې ګرځوي، رښتیا هم هغوی څومره پاک زړي دي، کاش ستا په ځای له دوی نه پر یوه مینه شوې وی او د طبیبانو وخت مې نه ضایع کولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۳۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نالوستې مینه

کله مې چې خپل وروستۍ شعر بشپړ کړ او په پوره درناوي، ستا په حضور کې د هغه وړاندې کولو ته حاضرشوم، نو ستا شونډې درېدلې او سترګې دې د شعري پاڼو پر ځای زما د قلم په ډډو لګېدلو طلايي غمیو کې ګنډلې وې.

ایله هلته وپوهېدم چې خپل ټول شعرونه مې یوې نالوستې مینې ته لیکلي دي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شېبه

اوس هره ورځ د لمرختو او غروب پر مهال، د خپل ژوند د کتاب خورې ورې پاڼې او تت بابونه یو پر بل پسې اړوم، خو تر اوسه مې هم په کې داسې یوه شېبه ونه موندله چې په کلي کې زما د ماشومتوب د ماښامونو په څېر ښکلې او د شاعر د خوبونو په څېر رنګینه وي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي ورمه

ماشوم وم، مور مې يو غرنۍ ګل راکړ، بې رنګه او باد وهلی معلومېده، د مور سترګو ته مې وکتل او ګل مې بوی کړ، په ذهن مې د کليوال پسرلي جادويي ورېم خور شو، يوې جنتي ورمې په خپل پلو کې را ونغاړلم.

د فطرت سينګار شوې ناوې غاړه راکړه، غرونو ته وختم، په سيندونو کې ورک شوم، په چينو کې وبهېدم او د هوا له څپو سره مې لوبې وکړې، خو چې بېرته را ستنېدم، نو د مور له هر پل سره مې له ګلونو ډکې تاندې ونې ولاړې وې او له هرې ډبرې سره يوه لګېدلې شمعه ايښې وه.

۲۰۱۴ د جون ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پته ښکلا

مورږ دواړه د ژوند په سمسوره دښته کې د باد له مسیر سره څنګ په څنګ روان وو. یوازې خپلې لارې ته مو کتل، شا وخوا ښکلاوې او منظرې مو نه لیدې.

په یوه دمه ځای کې تم شوو. پاس اسمان ته مو وکتل، یو قوي او د غښتلو پنجو لرونکی شاهین په هوا کې د باد د مسیر خلاف روان و، په پوره شهامت یې وزرونه خوځول او طلایي ښکو یې لمر ته خپله ښکلا او ځلا شیندله.

په همدې شیبه زه غلی وم، خو هغه پوهېده چې د څه په اړه فکر وړی یم، لکه زما خیالونه چې لولي راته وویل: باید همت وکړو، ځکه چې رښتیني او پته ښکلا له همت او شهامت سره ځلېږي او زموږ ښکلاوې د بې همتۍ، وېرې او کمزورۍ هوډ تر پردو لاندې په مرګونې خوب ویدې دي.

۲۰۱۴ د جولای ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي ګلونه

هغه ښکلې ورځ در یاد کړه چې د پسرلي په شنه سهار درته په بڼ کې د ساعتونو ساعتونو انتظار وم او له لمر راختو سره دې د ګلونو یوه ګېډۍ راکړه، پرته له دې چې ورته وګورم، ګلونه مې غېږ کې ونیول او ستا د مخ په ننداره وم.

کله چې روانېدلې، زما سترګې له اوښکو ډکې شوې، ستا راکړو ګلونو ته مې پام شو، خو وږمه او نرمي یې نه وه. په لومړي ځل مې د کاغذي او مصنوعي ګلونو ډالۍ ولیده او د بڼ رنګا رنګ ګلونو ته مې وکتل.

۲۰۱۴ د فبروري ۶مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما ستونزو !

اې زما ستونزو! د دې نړۍ ډېر درد بدلي وګړي له تاسې شکايت کوي، د شپې او ورځې په پټه او ښکاره په چيغو چيغو ژاړي، په تروږميو او لمر ځرک کې سلګۍ وهي، خپلو دوستانو او خواخوږو ته خپل دردونه او شکايتونه بيانوي، د هغوی د درد او ستونزو کيسې، کوځه په کوځه، کلي په کلي او ښار په ښار د سکروټو په څېر خورېږي، ډېر نور خلک يې هم په اړه سوچونه او پټې خواخوږی څرګندوي.

دوی د خپلې نړۍ د بې وزلو او دردبدلو وګړو په نوم ستايي او دا چې لا هم په دومره درد او ستونزو کې ژوندي دي، د اتلانو او درحم وړ انسانانو په توګه يې يادوي، خو داسې کسان هم کم نه دي، چې په دوی پورې خاندي، له درد او زګېروو يې د يوې ښکلې سندرې په څېر خوند اخلي، که مخامخ نه وي نو په ذهن کې ورسره ناځي.
زه بيا له دوی نه بېخي بل ډول يم، له تاسې او د خپل ژوند له بل هر کړاو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره له زړه نه مینه لرم، حتی هغه وخت مې هم زړه نه ماتېږي چې د خپل پلار په قبر د ګلونو ګېډۍ ږدم او په هدیرو کې د خپلو نوم ورکو دوستانو بې نښو مزارونه لټوم.

اې زما ستونزو! زه مو په بیا بیا مننداوی یم، بیا بیا مو په خپلو شعرونو او سندرو کې د شکایت په ځای بې ساري ستاینې کوم. همدا تاسې وئ چې زما زړه مو صیقل کړ، زما ذهن او ضمیر ته مو د صبر او استقامت طلایي پوښ ورکړ. همدا تاسی وئ چې ما ته مو خپل دوستان او دوښمنان په ښه ډول را وپېژندل او له سلګونو مخ پټو خبرو مو تور نقابونه لرې کړل.

ستاسې له برکته زه اوس په سلو خبرو او سلو نقابونو کې پټ انسان پېژنم، په شونډو نخېدلې زهرجنې او د شاتو په خبر خوږې موسکاوې سره بېلولم شم، اوس مې پرېکړه کړې چې له ډېرو تش په نامه ښاغلو د تل له پاره لاره بېله کړم.

ځکه اوس راوېښ شوی یم، د دې پر ځای چې له چاسره متقابل عمل وکړم، لاره ترې بېلوم، حتی هېروم یې، د خپلو خوږو دوستان له البم نه یې تصویرونه سیند ته غورځوم، باید همداسې وکړم، ځکه اوس د خپلو دوستانو په سترګو کې د لومړي نظر په مانا پوهېږم او راته څرګندېږي چې هغوی راسره د ژوند تر کوم پړاوه ملګري کولای شي!
اې زما ستونزو! همداسې تاسې وئ، مننه درنه کوم چې د ژوند په رېښتني مانا مو وپوهولم او د دوستانو د انتخاب ځواک او شعور مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکړ، اوس په دې په دې پوه شوم چې لارې مې له چا سره شریکې او له چا نه بېلې دي.

ډېر ښه وشول، د ژوند په قدر پوه شوم، له یوه درانه خوبه مو راویښ کړم، که تاسې نه وئ، نو تر ننه به د بې پروايۍ او خوشباورۍ په رنګين سمندر کې ډوب وم.هیله ده چې یوازې مې پرېښېږدئ، زه د اسرافيل تر شپېلۍ پورې درسره مينه لرم او په خپله تول لېوالتيا مو غواړم، هغوی چې په ژوند کې تاسې نه لري، نو د ژوند په مانا هم نه پوهېږي!

۲۰۱۳ مې ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځور

د باد د ډېرې کمزورې څپې له را الوتو سره هم سترګو ته لاس نیسم، ددې لپاره نه چې زه له بادونو سره نا اشنا یم، یوازې ددې لپاره چې زما په سترګو کې ستا د وروستي دیدن پرمهال پاتې انځور وران نه کړي

هسې نه چې له ورانېدو سره یې په خپلو کسو کې ستا د تازه انځور د کښلو پرمهال مې ذهني ګډوډۍ واخلي او ستا د ښکلا په انځور کې رانه دروغ وویل شي.

۲۰۱۴ د مې ۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا لپه

کله چې د تګ پرمهال سترګې پټې او لاسونه راته په دعا اوچت کړې، نو د خپل منزل له راتلونکي سترو څخه بې پروا په يوه بله رنګينه نړۍ کې ګرځم، هغه نړۍ چې جنتي هوا لري او ما پرې د سکون نوم ايښی.

زه پرښتې ګورم چې د دعا د امين له پاره دې ليکه ولاړې وي او د اسمان په لور په خوښۍ پروازونه کوي، ما هم په وزرونو ورسره واخلي، د منزل په لور مې په هوا کړي، خو چې تا همغسې پټې سترګې ولاړه وګورم، نو زه هم درته تم شم او پښې مې بېرته په خاورينه ځمکه مېخ پاتې شي.

زما تګ له ځومره درد او ستا دعا له څومره سپېڅلو رازونو او نازک خوږلت ډکه ده. هو زه نور ځم، لپه دې پر مخ راتېره کړه، هسې نه چې په دغه شېبه د اسمان له اوښکي ډکې سترګې هم له درناوي بندونه مات کړي او ستا اوښکې په کې ورکې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچ شوی ګل

ګل دې راکړ او ولاړې، ستا انځور تر ډېره د همغه تازه ګل په پاڼو کې پاتې و او د ګل د ښکلا یوه برخه شو .هو! له ما نه دا هم هېر شول چې در پسې وګورم، و دې څارم او په زوره زوره درپسې چیغې ووهم، خو نه پوهېږم چې تا د راکړي ګل په پاڼو کې څنګه اثرناکه او خماري وږمه شیندلې وه چې زه یې له ځمکې سره د ونې په څېر کلک وتړلم.
اوس چې ستا د بېرته را ستنېدو شېبې را لنډې شوې، نو زما زړګی په رېږدېدو دی، ګوتې مې لړېږي او له وچ شوي ګل نه یوه یوه پاڼې ځمکې ته لوېږي.

ستا هر کلي رانه هېر دی، په یوه ښکلي عذاب کې راګیر یم. کله چې ته ماته را ورسېږې او زما په لړزانده ګوتو کې خپل وچ شوی کل وګورې، نو زه به څه ځواب درکوم؟ کاش چې طبیعت ژبه درلودی او هوا درته هغه ټوله کیسه کړې وې چې ستا په نه شتون کې دلته په ما تېره شوه او رښنو مې د خارو رنګ واخیست.

۲۰۱۴ فبروري ۲۳ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پسرلی شي

له پسرلي سره؛ ددې لپاره نه چې غرونه او لمنې شنې کېږي، ددې لپاره نه چې له ويالو او سيند غاړو د لنده بل او له دښتو او لمنو د سپېلنيو او شينشوبو بوی راځي، ددې لپاره هم نه چې کروندې، پولې او پټې به د شپانه د شپېلۍ او د ژمي سړو وهلي کروندګر د سندرو غږ واوري.

ددې لپاره هم نه چې د باران ميده څاڅکي او د ناوو مترنم اواز به راته د ماشومتوب د پاچاهۍ څو تللې ورځې بېرته را يادې کړي ، يواځې په دې ورسره مينه لرم چې په راتلو يې ستاسې د دروازې او انګر په منځ کې ولاړې ونې هم هغسې ګلان او رنګونه شيندي، له کوم رنګ چې تا خپلې ټولې جامې ګنډلې.

اوس داسې فکر کوم چې د کوڅې د ټولو کورونو په دروازو او انګړ کې ولاړو ګـــــــــــــــــــــــــــــــل ونـــــــــــــــــــــــــــــــو ستا له جامو رنګ اخيستی.

د فبروري ۲۳مه ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای زور

مور مې راته وایې:

زویه! ته زما د نورو اولادونو په څېر یو اولاد یې، خو هر وخت چې د خلکو منځته ننوتې د هغوی خدمت دې وکړ، د سپین ږیري او بوډۍ لاس دې ښکل کړ، د همزولو قدر دې وکړ او د ماشومانو په سر دې لاس راتېر کړ؛ نو هلته بیا د خلکو په منځ کې خپل ځان پیدا کوې. کوښښ کوه چې په خلکو کې ژوند وکړې، له خلکو لرې ژوند مرګ دی، ته کمزوری یې خو که د خلکو منځ کې وې؛ نو ستر ځواک یې، زموږ نیکونو ویلي چې"د خدای زور د خلکو زور دی"

۲۰۱۴ د فبروي ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خوښي

زما په هره خوښۍ بيا هم د غم او وير سيورى خپور و. زه هېڅکله وزګار نه شوم چې خپله خوښي ونمانځم او له خدايه د هغو څو شېبو مننه وکړم چې زه يې په کې ستا د مينې په اسمانۍ ډالۍ ونازولم.

زه پوهېږم چې زما د وزګارتيا او مننې کولو وخت هغه مهال راځي، کله چې ستا په لور د يوه اوږده سفر لپاره ملا وتړم او له خپلو ټولو مينه ګرو ملګرو سره په مينه مخه ښه وکړم.

۲۰۱۴ د جون ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان او خدای

سره له دې چې د خدای"ج" په شتون او عظمت يې پوره باور درلود، بې ساري مينه يې ورسره وه او د ځمکې پرمخ يې د هغه د استازي په توګه يوه سپېڅلې دنده اجرا کوله، خو د ادم د دغه زوی په زړه کې بيا هم دا هيله وه چې خپل محبوب مخامخ له نږدې وګوري.
خدای"ج" ورته وويل چې د دې غوښتنې په اړه دې کوم ممانعت نه لرم، خو ته به يې توان ونه لرې او زما ليدل به درته ګران وي، خو بنده د خپل فطرت له مخې همغسې شله و، غوښتل يې خپل محبوب له نږدې وګوري او خپله دا غوښتنه يې پوره شي.

خدای"ج" ته ګران و او غوښتنه يې قبوله کړه، په يوه توره وهمناکه شپه يې خپل نور د طور پر ځمکه ور وښود، د تلوسې اخيستي انسان سترګو د دغه نامريي جلوو د ليدلو تاب ونه درلود، په کمزوري زړه يې ضعف راغی او په هغه ځمکه ځای پر ځای کېناست چې د خپل خالق د ښکلا او عظمت جلوو په خپل نور کې رانغاړلې وه.

کله چې را په خود شو او خپله نړۍ يې حس کړه، بيايې نو هېڅ وخت هم دا غوښتنه ونه کړه او سر په سجده پرېوت، ټولو کايناتو يې ننداره کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای هم په مینه ورته کتل. دا د خدای"ج" او انسان تر منځ لیدنه وه. دې انسان له دې پېښې وروسته خپل پیغام ټولو پیروانو ته ورساوه او د ټولو باور د خپل خالق پرعظمت او مهربانۍ لا زیات شو.

له هغې ورځې پېړۍ او زمانې تېرې شوې، خدای"ج" خپله مینه، مهربانۍ او غضب په بېلابېلو بڼو انسانانو ته ورښکاره کړ، خو اوسنی انسان دومره سپین سترګی شوی چې سترګې یې د دې مینې او مهربانۍ پر جلوو هم نه برېښي، ښایي ړوند شوی وي چې د خپل خالق مینه او غوسه نه شي درک کولی.

دا خو لا پرېږده، هغه ځمکه یې هم په خپلو وینو ولړله چې په طور کې خدای"ج" د خپل جلال او جمال په نامریي جلوو ښکل کړې او وینځلې وه، د هغه ګران استازي پرې هملته سجده لګولې او د بندګۍ تلپاتې ورمې یې پرې شیندلې وې.

د اوسنۍ زمانې انسان، چې د خدای"ج" مینه او مهرباني نه شي درک کولی، زړونه یې د جلال په نوراني وړانګو نه دي لمبېدلي؛ نو د جلال او غرور وبره هم د هغه په وجود کې ځای نه لري، دی چې خپله ځان د جلال او جمال خاوند ته نه ورنږدې کوي، نو هغه به څنګه دده سره مینې او خبرو ته را وړاندې شي.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځه

ته د اور او وينو د هېواد، هغه په وينو سره ګلغوټۍ يې چې خلک دې يوازې له رنګ او ښکلا خوند اخلي، خو کله يې هم دا سوچ نه دی کړی چې ستا سور رنګ له څه جوړ شوی او ولې په وينو سره يې؟

ته هغه اسماني پرښته يې چې د خدای په نړۍ کې، په اور سوې او سوزنده ځمکه را کوزه شوې، خو د دې پرځای چې د پښو نازکې ګوتې دې، له سوزېدو وساتي، خپل مخ دې راپټ کړ، خپله انساني ښکلا دې په تور پړوونې کې را ونغاړله.

ته پرښته يې! ته د نارينه ښکلا او ځواک يې، ته هغه پرانېستې کتاب يې چې هر څوک دې نه شي لوستلی او په ژبه دې يواځې هغه کسان پوهېږي چې د معنويت په اوبو يې خپلې سترګې وينځلې وي. هو ته پرښته يې! هغه پرښته چې په سپينو جامو دې د دې خاورې غبار او لوګی پرېوتی، خو رنګ دې نه دی بايللی.

۲۰۱۴ د جنوري ۲۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازادۍ وږمه

مور یې په زندان کې وه. تل به یې خپل کوچني ماشوم ته چې په زندان کې زېږدلی و، د بهرنۍ او ازادې نړۍ کیسې کولې. خپل ماشومتوب به یې ورته یادوه، خو کوچنی زوی به یې له خبرو سترۍ شو؛ د زندان د تنګې کړکۍ په وسپنیزو پنجرو به یې نازکې ګوتې کېښودې او بیا به یې سر د مور په غاړه د ننه کړ، د ازادۍ ښکلې وږمه به یې حس کړه.

د مور سترګې به یې هم له اوښکو ډکې شوې، حالت به یې هغې ښوونکې ته ورته و چې په درس پوهېږي، خو خپل زده کوونکي نه شي پوهولی. پوهېده چې خپل ماشوم ته ښکلې دروغ وایي، زر به یې پنجرې ته شا کړه ، په تنګه کوټه کې به تیاره خوره شوه او نور به نو د دې سیوری هم نه ښکارېده.

۲۰۱۳ دسمبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خدای دې سپارم

د مخه ښې پرمهال مې مخې ته مه ودرېږه، هسې نه چې په چیغو چیغو ټوله کوڅه خبره کړم او ته له هغه سفره پاتې شې چې زما لپاره یې کوې. زه چې اوده وم، ته پاڅه، ولاړ شه او چې له کوره ښه لرې شوې، نو په خپلو غوږونو کې ګوتې کېږده، یا دې مبایل کې کومه سندره اوره، ځکه چې هلته به زما چیغې د تم کېدو نه وي او نه به د چا پروا ولرم.

مه بې زړه کېږه، هر څه په زړه تېر کړه، خو راستون نه شې، ځکه ستا سفر زما لپاره دی او زه مې خپل ګران ته ځای پرځای ناستې نه، حرکت او سفر غوره ګڼم هو ګرانه!

په خدای دې سپارم!

۲۰۱۳ د اګست ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

کله چې ټول طبیعت زما د محبوب جامې واغوندي او هره خوا راته یوازې د هغې په څېرو پوښلې ښکاره شي، نو زما خپله څېره به هم پردۍ وي، ځکه چې زه هم د طبیعت یوه برخه یم او ټولو ته به په کې ته ښکارې، اوس راته ووایه چې تا له خلکو څنګه پټه کړم او تر کومه به ورته دا کمزوري دروغ وایم چې زه دې نه پېژنم؟

۲۰۱۳ د اپرېل ۱۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندرغاړې

همدا اوس مې هم په غوږونو کې ستا د تازه سندرې شور څپې وهي، په تالار کې د ناستو کسانو د لاسونو چکچکو مې د اورېدو حس دومره کمزوری کړی چې د خپل زړه دربا هم نه اورم.

باید وپوهېږې چې ما درته هېڅکله هم لاس نه دی پړکولی، زه هېڅ ته هم د کاذب شخصیت ورکولو عادت نه لرم. ما درته په تالار کې ډېرې چیغې ووهلې، چا مې غږ وانهورېده، دا دي یو ځل بیا درته وایم:

هغه ښاغلي چې تا ستایي او چکچکې درته وهي، هغوی ستا د هنر، اداګانو او سندرو مینه وال نه، بلکې ستا د وجود او ښکلا لېونیان دي، ځکه ستا هنر لا هغه مقام ته نه دی رسېدلی چې په زرګونو زړونه په یوه شور وپاروي.

۲۰۱۳ د نومبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندۍ کیسه

څو پېړۍ وړاندې په دې جونګړه کې یو مین اوسېده، د شاوخوا ټولو کلو لارې او کوڅې یې له زهیرو او کاواکه قدمونو سره اشنا وې، خو هېڅکله هم پر دې بریالی نه شو چې د رواجونو له فولادي دېوالونو او سرو کرښو هاخوا د خپلې مینې په رنګینه نړۍ کې قدم کېږدي.
هغه په خپل دې ارمان پسې ملنګ او یوه شپه په خپله جونګړه کې له یو عالم ناهیلیو او ماتو سره مړ شو. پاک زړو کلیوالو له هدیرې لرې په خپله جونګړه کې خښ کړ، خو د مینې کیسه یې ژوندۍ پاتې شوه.
یوه پېړۍ وروسته یې د هغه پر جونګړه یو ښکلی زیارت او دنګ څلی جوړ کړ، په ډېر کم وخت کې په ټوله دره کې د یوه لوی انسان په نوم مشهور شو. اوس ورته سهار او ماښام مینان راځي، د زیارت جنډې یې ښکلوي، تر همدغه دنګ څلي لاندې اوښکې تویوي.
له دوی نه هر یو له خپل محبوب سره ترې د وصال هیله او دعا کوي، خو هغوی نه پوهېږي چې تر دغه څلي لاندې ویده انسان خپله هم په همدې ارمان له نړۍ سره مخه ښه کړې او تر دوی هم بې وسه و.
۲۰۱۴د اکتوبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکنالوژي

د پوهنتون د مطالعې او معلوماتو په تالار کې د پوهنتون يوه افغان پروفيسور په بشري ژوند د معاصرې تکنالوژۍ د اغېزو او سترو ګټو په اړه لکچر ورکاوه.

د نړۍ د بېلابېلو هېوادونو محصلين او د همدې پوهنتون استادان ورته غلي ناست او د پروفيسور مطالعې او معلوماتو ته ګوته په غاښ وو.

پروفيسور له يو ساعت لکچر وروسته د ګډونوالو په چکچکو بېرته خپلې څوکۍ ته را کوز شو، ټول ورته د درناوي په دود په خپلو ځايونو کې ودرېدل او په سترګو کې يې ورځخه بې ساري مننه په څپو وه.
له څنډ پرته د څو دقيقو تفريح لپاره د ستيج شاته د ټلويزيون لوی لګېدلی سکرين روښانه شو، د کوم اروپايي ساينسي ټلويزيوني چينل خبرونه پيل شول .

د امريکا د ناسا ادارې د نوو پرمختګونو او سپوږمکيو په اړه تازه راپور خپربده، په مريخ او نورو سيارو کې د انسانانو د ژوند د امکان برابرولو په هڅو خبرې روانې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د راپور له خلاصېدو سره په ټلويزيون ناڅاپه د افغانستان تصوير راغی، د چاپيريال او طبيعت په اړه يو راپور پيل شو، د ختيځو کورونو ور ها خوا په غرونو او کروندو کې خلکو د ځان تودولو او سونګ د لرګيو لپاره شنې ونې پرې کولې. په بله صحنه کې څو ماشومانو د اوبو په روان ټانکر پسې بوشکې په لاس منډې وهلې .

ټولو محصلينو او استادانو د افغان پروفيسور خوا ته سترګې واړولې، د پروفيسور په تندي خولې را ماتې وې او د نيکتايي په څنډه يې ژر ژر خپلې عينکې پاکولې.

۱۳مه د فبروري ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړیتوب

درې واړو ماشومانو د هوټل مخې ته په پلاستیکي کڅوړو کې کاغذونه او خځلې ټولولې، هوا سړه وه، د باران له یخې څپې سره زړه نا زړه په مخامخ هوټل ورننوتل، د بخارۍ له تودې هوا سره یې د رنګارنګ خوراکونو بوي هم پزې وتخنولې.

د هوټل د خدمتګارانو له وېرې د بوټ وبستلو په ځای کې غلي ودرېدل، د خلکو خنداګانې او خبرې یې اورېدې، څنګ ته په دېوال لګېدلي ټلویزیون ته یې پام شو.

ډله ښکلو کوچنیو نجونو او هلکانو په تودو جامو کې لوبې کولې، په بله صحنه کې د اوږده مېز له پاسه ډوډۍ ورته ایښې وه او خندل یې، له یوه موزیک وروسته بله صحنه را ښکاره شوه د کتابونو له کڅوړو سره په یوه مرمرین دهلېز کې روان وو، د کومې موسسې خارجي کارکوونکو ورته چکچکې وهلې، د ټلویزیون په صفحه په غټو کرښو ولیکل شول"ماشومانو ته لومړیتوب"

خو همدا شېبه د هوټل د دوو خدمتګارانو پام ور واوښت، د بخارۍ له څنګه یې لرګي را اوچت کړل او د ټلویزیون څنګ ته په ولاړو ماشومانو یې ور منډې کړې.

ماشومانو له وېرې شاوخوا وکتل، د هېچا پام هم دوی ته نه و، په یوه منډه د هوټل له دروازې ووتل او تر وړاندې سړک پورې یې د هوټل د خدمتګارانو له وېرې په باران کې منډې وهلې.

د فبروري ۸مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا او ملنګ

په زرګونو ښو او څېرو راڅرګنده شوې، په هره ښه کې تر پخوا ښکلې او زړه را ښکوونکې وې، کله به دې په ښېښه يي پياله کې د بندي سپين نرګس جامې اغوښتې وې او کله به د لرې دښتې د تندي وهلي غاټول په څېر مړاوې ولاړه وې.

تا غوښتل چې په خپلو دې ټولو پردو کې زما ستره مينه و ازمايې، زما له سترګو او زړه نه امتحان واخلې، خو ما په خپله مينه له باور ور ها خوا ايمان هم درلود او ستا په هره ښه کې مې يوازې ستا د زړه او ضمير سپېڅلې وږمه حس کوله.

زه پوهېږم چې دا ته يې او ټوله يوه ښکلا ده چې د يوه ملنګ انسان د زړه او نظر امتحان اخلې، خو نه پوهېږې چې د هغه زړه هم د خپل نظر د پنجرو شاته بنديوان دی او له خپل زندان سره بې کچې مينه لري.

۲۰۱۵ د فبرورۍ ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیر

د روغتون په انتظار خونه کې يې په لړګينه چوکۍ اړخونه بدلول، د روغتون سپين سرې خدمتګاره ور غوږ ته شوه .

زويه اندېښنه مه کوه! خدای به هر څه پخير تېر کړي، دا د ځوم اولاد دی؟

سړي په اندېښنه سر اوچت کړ

پنځم... ټولې لونې دي. کاش چې خدای دا ځل زوی راکړي.

سپين سرې لږ جدي او غوسه شوه .

هی زويه! دا څه وايې، لور او زوی يې چا په کې را اېستلي، هېڅ توپير نه لري، په دې خبره ګنهګارېږې، د خدای غضب به دربانديې نازل شي...

سپين سرې د زوی او لور د برابرښت په اړه خبرې کولې چې د دهليز په کونج کې له لګېدلي وړوکي لاسپيکر غږ وشو. سپين سرې په منډه ولاړه او يوه شېبه وروسته بېرته هغه کس ته راغله.

مبارک شه! پخير تېر شو، د اولادونو مور رکه روغه ده او...

سړي خبره ورپرې کړه

ياني بيا هم نجلۍ ده؟

سپين سرې د هو په دود سر وخوځاوه او د سړي په جيب يې سترګې وګنډلې .

زما زېری... يوازې درې سوه اوغانۍ(افغانۍ) که هلک وی، بيا مې اووه سوه اوغانۍ درنه اخيستې!

د فبروري ۲مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ته!

اوس نو ته هم زما د ستومانه ژوند د کتاب په پاڼو کې يوه ورکه هيله شوې. له تا سره زما مينه ازلي وه، ته زما د نيکه د پټکي ګل او د شملې عظمت وې، ته زما د نيا د ټيکري غرور او سپېڅلتيا وې، خو نن د داسې ناولو کسانو تورو منګولو او دروغجنو ژبو ته لوېدلې يې چې په غوښتلو دې شرمېږم.

هغوی چې په تا پسې نارې وهي، له تا سره يوه زره هم مينه نه لري او وجدان يې د جګړې په دوزخي لمبو کې داسې سوځېدلی او تک تور دی چې د مينې په تباشير پرې د جنت د کلمې يو توری هم نه شي ليکل کېدلی.

ته ډېره سپېڅلې يې، خو دغه پست ضميره او پلورل شوو سوداګرو له مورڼ نه په ډېره لويه بيه اخيستې يې، تا اوس د هغوی په رنګ شوې يې، زما په شعرونو او نورو کيسو کې ستا لپاره يوه زره ځای هم نشته.

زه اوس له دې نمايشي افسانو سره هېڅ مينه نه لرم. ته اوس د جګړې رښتيني کيسه يې او د جګړې له هغو سوداګرو سره اوسېږې چې تش ستا په نوم مين دي، خو روح يې دې په خپلو تورو منګولو له ستوني نيولی. بيا هم هيله کوم، رانه خپه نه شې، زه دې په دې جامو کې نه غواړم.

۲۰۱۵ د جنوري ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اریکه

زموږ اریکه ډېره عجیبه وه، نه ماته ځان د هغې ښوونکی ښکارېده او نه هم د هغې پوهه د زده کوونکو په څېر ابتدايي او کمه وه. د ژوند ډېر داسې اړخونه به وو چې ما به له یوې زوايې ورته کتل، خو هغې له بلې او د نظرونو دې اتصال به د بشپړتیا تر پولې رسولو.

زمـوږ دواړو موخـه یـوه وه او د فطـرت پـه پټـو ښـکلاوو پسـې سـترې ستومانه وو، خو په دې مزل کې مو یو ډېر څه له یو بل نه زده کړل، هغې ماته مینه را وښوده او ما د مینې پاللو او ښکلا ستاینې روزنه ورکړه.

هغې زما په مخکې د خپلې ښکلا زرین کتاب پرانېښت او ما د دې کتاب په تورو او څپرکو کې د ځان ورکولو او د ابدي حسن د موندلو او لټون هنـر ور یـاد کـړ. مـوږ دواړه د یـوه بـه ښـوونکي او زده کـوونکي یـو .

زموږ اریکه ډېره سپېڅلې او عجیبه ده، کله چې سره مخامخ کېږو زړونه مو یو بل ته له ډېر درناوي او مینې زرې زرې وي او یو ډول نه هېرېدونکی خوږلت په کې څپې وهي.

زموږ لومړی ډالې د یو بل ستاینه او له مننې ور ها خوا پـه خاموشو ژبـو کـې پـټ رضـایت دی چـې لـه پنځـو حواسـو وړانـدې یـې لـه روح سره تـار غځولی.

۲۰۱۵ د جنوري ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانه عظمت

زه هم نوی ورغلی وم، په ښار کې هر څه راته عجیبه ښکارېدل او په محفل کې لګېدلو شمعو او څراغونو مې سترګې بربښولې. تر ټولو عجیبه راته د خلکو هغه خوښي وه چې محفل ته یې د ښار د سترشاعر د راتلو لپاره څرګندوله او په بیا بیا یې له کوچنۍ ماڼۍ بهر په سرو ګلونو فرش کړې لارې ته کتل.

حیران وم چې دا خلک ولې د خپل ښار دې شاعر ته دومره درناوی لري، شیبه وروسته چوپتیا خوره شوه، ټول ولاړ کسان په تعظیم ودرېدل، د هغه د ګرانښت او درناوي راز را څرګند شو.

د خلکو د یوې کړۍ په منځ کې یو ملنګ مزاجه وچ ډنګر کس مخ پر وړاندې را روان و.

هر چاته یې په موسکو شونډو کتل او لاسونه یې په خپله سینه د درناوي په دود سر په سر ایښي وو، ایله چې د هغه د درناوي او ګرانښت په راز وپوهېدم.

هغه د ښار د واکمنانو او خانانو خلاف له خلکو څو قدمه وړاندې نه بلکې په منځ کې په متینو قدمونو او شاعرانه عظمت سره را روان و. ټولو ورته د شور او چکچو پر ځای په خپلو سترګو او لاسونو د پېرزوینې ډالۍ وړاندې کولې او له ډېر درناوي چوپه خوله، خو له یو عالم خوښۍ سره زموږ په خوا را روان و.

د جنوري ۴مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

معصوم زړه

هغه دومره په رنګونو او سينګار کې ډوبه وه چې زما د ليدو پر مهال يې هم د سترګو او نظر شاهين له مانه ډېر لرې د خپلې ښکلا له دنګ او رنګين غره طوافونه کول. يوازې هغه خبرې مې ورته زړه را ښکوونکې وې چې د هغې ښکلا او شخصيت مې په کې ستايلی و. دا هغه وخت نه پوهېده چې زما له ذهن او زړه نه يې پخوانی معصوم انځور په ورانېدو دی، کټ مټ لکه په کنګل کښل شوی انځور چې د لمر له راختو سره ويلېږي.

هغې خپل ژوند د ځان لپاره بې کچې ګران کړی و ، ما غوښتل چې په خبرو کې مې يوازې سپېڅلی زړه پيدا کړي، خو هغې خپل زړه پټ کړی و، په رنګونو کې د پټې مجسمې ننداره مې کوله، غوښتل يې يو بې الايشه او د معصوم زړه لرونکی ځوان ځان ته تسليم کړي.

زه مغروره نه وم، خو ځکه ورنه د تل لپاره همداسې روان شوم چې مونږ د يوه او بل لپاره نه وو، زما سترګې د هغې د سپېڅلي زړه او معصومې خبرې د ننداري لپاره تږې وې، خو هغه په خپل ظاهر کې ورکه وه، سترګې يې ښکلې، خو زه په کې نه ښکارېدم او ګڼ تصويرونه په کې ځلېدل.

۲۰۱۴ د نومبر ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ او ښکاري

د ښکار شوې او تېښتې هوسۍ له پاره زورور او کمزوری ښکاري څه توپیر نه لري، د زورور او لوی ښکاري له راتګ سره یوازې کمزوری ښکاري خپل ښکار زورو ته پرېږدي، خو ښکار شوې هوسۍ ترهمغسې څېرونکو پنجو او غاښونو لاندې وي. هغه یوازې په بې ساري حسرت سره د خپلو غوښو د شکولو درد زغمي او په یوه بله بڼه د مرګ او ژوند ترمنځ په کشمکش کې راګیر وي.

۲۰۱۵ د مارچ، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطاني جالونه

ما خپل ماشومتوب د ښار له شور ماشور او مصنوعي رڼاګانو ډېر لرې د کلي او غرونو په طبیعي غېږ کې تېر کړی، د سپوږمۍ رڼا ته مې تر لرې پرتو درو سترګې غړولې او خپله ځېره مې د لومړي ځل لپاره د غرني فطرت په هنداره کې لیدلې ده.

هلته مې روح د لومړي ځل لپاره د سیند، کروندو، ویالو، چونګښو او بادونو له شور او زوږ سره پیوند واخیست، زما غوږونه تر هر څه وړاندې د کلیوالي سوچه سندرو، د شپنو له شپېلۍ، د کوچیانو د رمو له ګونګرو او د زاڼو له کاغ او کوغ سره اشنا شول چې له هرې غرېزې څپې یې سپېځلتیا څڅېده او زه یې د یوې خاموشه سمفوني روږدی او مین کړی وم.

خو په ځوانۍ کې له دغه جنتي نړۍ محروم شوم، د یوه تبعید شوي په څېر مې سترګې پټې کړې او چې غړولې مې د غږونو د یوه داسې ناپایه سمندر په غاړه ولاړ وم چې مصنوعي شور یې ټوله فضا په سر اخیستې وه.

په هوا کې د زرګونو راګونو او سندرو زمزمې خورې وې چې مخاطب یې نه معلومېده، لوری او تاتوبی یې نه و، دلته مصنوعي سازونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه غرونه زما پر غوږونو بد لګېدل، د هرې منظرې او انځور تر شا تور سیوري بهېدل .

په فضا کې ټول غځېدلي مزي په لوګیو ککړ وو، د غرونو زرین سمندر په کې هره خوا لارې کولې ، د ښکلو او رنګینو غرونو دا لطافت هغسې راز او نیاز ته نه پاتې کېده او په یوه زرینه ښیښه هر څه را څرګندېدل او خاص او عامو یې ننداره کوله.

د غرونو دغه بهیر د شپې د چوپتیا پر تقدس هم داغ ایښی و، د سپوږمۍ جلوې په کې ورکې وې، ازانګې یې د ښایښت او سپېڅلتیا تر اسمان پورې نه رسېدې، هر څه د یوه سترې هوس په لور ښکلې بلنې ته ورته وو؛ نوځکه خو زه ورته له شیطاني جالونو پرته بل نوم نه شم ورکولی.

۲۰۱۴ د نومبر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکتون

د بهرني دفتر مدير د خپلې کاري مرکې پوښتنې پای ته ورسولې، په څوکۍ کې يې ارامه ډډه ووهله، يوه بل همکار يې خپله څوکۍ زما لور ته وخرخوله او له مصنوعي موسکا سره يې زياته کړه.

ښاغليه! دا وې ستا د زده کړې، کاري تجربې او مهارتونو پوښتنې، اوس به دې لږ تېر ژوند ته ورشو، بيخي ماشومتوب ته دې، کېدی شي د ورکتون له يادونو او زده کړې دې څه په ياد وي، څنګه او چېرته و؟

پوښتنه يې راته عجيبه ښکاره شوه، يو کليوال هلک او ورکتون! بيا دا موضوع له کاري مرکې سره څه تړاو لري، دوی فکر کوي چې موږ هم د بهرنيانو په څېر عمر تېر کړی!

غلی وم، هغه بيا موټې کړي لاسونه تر زنه لاندې کړل او د عينکو له پاسه يې راته وکتل. ولې غلی شوی، يو څه ووايه، کله کله بايد دا سې عجيبه پوښتنې هم ځواب کړې...

همغه شېبه مې ذهن د دفتر له رنګينې ماڼۍ او بيا د ښار له سترپاوو او شور ماشور ډېر لرې والوت، سترګې مې پټې کړې، ماشوم شوم، په خټينو کوڅو کې د ماشومانو شور ماشور، د مرغانو چغ او چوغ، په خاورو سپېره او په لوبو بوخت همزولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وړکتون، زما د مور غېږ وه، زما مور یوازې زما پالنې، خوښ ساتلو، نازولو او لویولو ته کار ویلی و، هغې ټوله نړۍ زما لپاره د خپل کور ځلورو دېوالونو ته راوړې وه، هغې خپلې ټولې خوښې، هیلې، خنداوې، نازونه، ویاړونه، ستره مینه او ... ماته راکړي وو.

زما د وړکتون دروازه زما د مور غېږ وه، ما د یوې لویې کلا له سترو دېوالونو لیدل چې وړاندې په سترو ونو کې پسرلني مرغان خپلو بچیانو ته له ځالو د الوت، لرې باغونو ته د تګ راتګ او سندرو ویلو چل ښکه ور زده کوي.

نرم بادونه د کلي د زړو او تاندو ونو څانګې ښکه له یو بل سره اشنا کوي، له بڼ ور ها خوا د غره په لمن کې له غوړېدو ګلونو ښکه خوشبویې را ټولوي او بیا یې څومره په مهربانۍ زما پر وړکتون پاشي.

څاروي، شپانه، کوچیان، د کلي د جومات مناره، په برج ناستې کوترې، د کروندو ښکه ته روان سیند، د ویالو د غاړو ویلنې، په کروندو کې د چونګښو اوازونه، د سنځلو، منو، د رمو د شرنګانیو، ځوړوبیو او چینو شرنګا شرنګ او ورېمې راته ښکه د ماشومتوب مهربانه سندرې وایې.

له مور پرته مې د څومره، زړو، ځوانانو، بوډاګانو، تر خپلو هم نږدې پردو زما په سر د مینې او مهربانۍ لاسونه چتر کړي، په یوه درد مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهربانۍ زرګونــه خواخــوږې ســترګې را اوړي او پــه يــوه موســکا مــې د زرګونو څېرو پر شونډو د خوښۍ پسرلي لمنه غوړوي.

زما وړکتون د يوې دروازې پـر ځـای سلګونه دروازې درلـودې، پـه هـره دروازه کې راته سلګونو غېږو ځای را کړی و، سلګونو شونډو ښکلولم او د ډاليو په باران کې به ببرته خپلې دروازې ته درېدم.

هلتـه د څـو محـدود پـاڼو پـر ځـای د مينـې او مهربـانۍ زرګونـه کتابونـه لوسـتل کېـدل، هلتـه راتـه سـلګونو ښـوونکو د خپـل زړه او تنـدي پـاڼې پرانېستې وې، زما روح ته يې نامريي روزنه او پالنه ورکوله. زمـا لـه مـور پرته سلګونه نورو ميندو هم زمـا د روښـانه راتلونکي خوبونـه ليـدل او د اخترونو په تمه هره ورځ د اختر په څېر وه.

بهرنــي مــې پــه اوږه لاس کېښــود، ســترګې مــې وغړولــې، پــه مخـامخ لګېدلي سپينه تختـه يـې څو کرښـې ليکلـې وې او د کليـوالي سيمو څو انځورونه يې کښلي وو، لاس مې يې ټينګ کړ او بيا يې په هيجاني انداز راته وويل

بس همدومره، رښتيا دې وويل، له تا مننـه، تـا را وښـودل چې ستاسـې وړکتونونه څومره غني، لوی، ښکلي او مهربانه او زموږ څـومره کـوچني، تنګ او د ښکلو زندانونو په څېر دي.

۲۰۱۵ د سپتمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاذب غرور

د کمزورو وزرونو خاوند ته يې وويل: ته په هوا کې تر ټولو الوتونکو د اوچت الوت حقدار يې، هېڅوک هم حق نه لري چې تر تا لوړ پرواز وکړي. هر وخت چې څوک درنه اوچت شول؛ وژل يې درته روا دي.

وزرماتي ته يې وويل: هېڅ اندېښنه مه کوه، ستا مات وزر ستا شان او دبدبه هېڅکله نه شي کمولی، د درد زغمل ستا له شان او پرتم سره نه ښايي، د وزر جوړېدو صبر ستا غرور ماتوي، که خپل مات وزر دې په بېخ کې له ځانه پرې کړې، بيا به هم د الوتونکو پاچا وې.

ښکاري ته يې وويل: صاحبه! ستا د غېشو ځلا او د ليندۍ زور د لمر روښنايي او د بادونو لوری او مسير بدلوي، ستا حق دی چې ددې ځنګل ټول الوتونکي له خپل ذوق سره سم په پوره درناوي ښکار کړې او په کبابونو يې خپل مهربانه روح تازه کړې.

دا کيسه تر اوسه هم په دې ځنګلي بڼ کې روانه ده، دلته هر چاته خپل سيوری د خپل قد و قامت څو چنده ښکاري او د وجدان زهرجن فصل يې د کاذب غرور او ځان غوښتنې له تروو اوبو خړوبېږي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تږې سترګې

راته ویې ویل:

د فکر مرغه دې ازاد پربږده، پربږده چې په ازاده هوا کې خپل وچ شوي وزرونه وغوړوي، خپلې زرینې او طلايي بڼکې د لمر په ځلا کې نورو ته څرګندې کړي، خو شاته یې په خپلو لاسونو کې قیچي، تور دامونه او ګڼې لومې نیولې وې.

ماته یې ویل

د انګړ دروازه دې خلاصه پربږده، پربږده چې دا بندي ګلونه دې تازه هوا حس کړي، لارویان حیران کړي، ورمې یې په تووله کوڅه کې خورې شي او ژبې یې په صفتونو پیل وکړي، خو خپل ګلدانونه یې په تنتو ښیښې پوښونو کې ایسار کړي وو او د کور د انګړ له پاسه یې وسپنیز چتر ابښی و.

پاس اسمان ته مې وکتل، سترګې مې د لمر له رڼا ډکې کړې، ارام شوم، لکه د دښتې جل وهلی چې د یخو اوبو په چینه ور پرېوځي، غوښتل مې سترګې ورسره مخامخ کړم، تږې سترګې یې ټیټې کړم او اغوستی نقاب یې وسوځوم، خو هغه تښتی و او پلونه یې په وینو سره وو.

۲۰۱۵ د سپټمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واکمن تصویر

د ښار په ګڼه ګوڼه کې لیکه موټر ولاړ وو. یوه کوچني ماشوم د هېواد د ځو لسیزو واکمنانو د لویو او کوچنیو رنګارنګ انځورو ګېډۍ په غېږ کې نیولې وه، دوړ یې مخ بې رنګه کړی و، په نوبت سره د هر موټر څنګ ته ور نږدې کېده او بندو ښېښو ته یې تصویرونه نیول.

ټولو به لومړی انځورونو او بیا ماشوم ته بد بد وکتل، ماشوم به هم خپل انځورونه له سترګو تېر کړل، ناهیلی به شو او بیا به یې بل موټر ته لاس اوږد کړ.

د څنګ موټر نه یوه عینکي ځوان چې کاغذونه او عریضې په ګونډو ایښې وې، د موټر ښېښه ښکته کړه، ماشوم یې په اشاره د ځان خواته را وغوښت.

د ماشوم په سپېره تندي کې خوښي وځلېده، ځوان د عکسونو بنډل دزړه له پاسه چاڼ کړ، د هېواد اوسنی واکمن تر ټولو لوی عکس یې په کې پیدا کړ، ماشوم ته یې له ښودلو پیسو یو څو زیاتې ورکړې، ماشوم په منډه روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـوان لـومړی پـه غـبرګ کـې اېښـو پـاڼو تـه وکتـل، پـه یـوه پاڼـه یـې څـو لاسلیکونه له سترګو تېر کړل او بیا یې د واکمن تصویر پـه خپـل ټـول زور ومروړه، څيرې يې کړ او ټوټې يې له ښېښې لاندې وغورځېدلې.

موټرو حرکت وکـړ، د خـاورو او ګـرد يـوې کمـزورې څپـې د څـيرې شـوي تصوير ټوټې پـه پلې لاره خورې ورکـړې کـړې او د لارويـانو پـه پښـو کـې ورکې شوې.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرين ځپرکي

تـه پـه زړو ځپـرو او زړو ښـو راڅرګنده شـوې، د زمـان هـرې شـېبې دې د ښـکلا پـه رنګـين کتـاب کـې د نـازونو او کرشـمو لسـګونه زريـن ځپرکـي پرانېستل، خو زه زړ سترګی نه وم، د هر رنګ او ښـکلا مريـدي مـې نـه وه کړې.

زما سترګو د زمان په دې پرانستي کتاب کې يوازې يـوه خوږه ژبـه او يـو ابدي ښايست لوستی و.

زه او سترګې مې لا د يو بل په واک کې وو، زما سترګې له اوښکو او بې ساري درد ډکې وې، خو وخت لا تر اوسه ورته د بدلېدو د هنرځپرکی نه و پرانېستی او د خپل ليد دايره ورتـه ښه څرګنده وه.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله او ماشوم

د پاچا ځانګړې استازی د خپلو وسله والو ساتونکو په دایره کې یوه کلیوال ښوونځي ته ورغی، په ښوونځي کې ورته ځانګړې تیاري نیول شوې وه، ماشومانو له خپلو باغونو د تازه ګلانو راوړې ګېډۍ ور وړاندې کولې او د هغه هر کلی یې کاوه.

استازی له سلام او نمایشي روغبړ وروسته د ښوونځي په دهلېز کې ابښي دریځ ته ورغی، په دېوالونو د سولې په اړه د ماشومانو په نازکو ګوتو لیکلې پردې او کاغذي ټوټې را ځوړندې وې، په ځېر ځېر یې ورته وکتل او خبرې یې پیل کړې.

مور ټول سولې ته اړتیا لرو، سوله ژوند دی، ښکلا ده، ساه ده، زموږ د معظم پاچا هیله ده ، د ژوند یو بل نوم دی او... خبرې یې اوږدې شوې، ښوونکو ورته سرونه خوځول، خو له لومړۍ څوکۍ ورته یو وچ کلک او ځلانده سترګو خاوند زده کوونکی اوچت شو، د هغه خبرې یې پرې کړې. ښاغلیه! په دې خبرو خو زه ډېر مخکې پوهېدم، مور مې په غېږ او زانګو کې راته کړې وې، ته چې د کومې سولې خبرې کوې، هغې له ډېر پخوا نه زموږ په زړونو کې د یوې اغلې مېلمنې په توګه ژوند درلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو جګړه لا پاتې ده، جګړه لا هم ستاسې په څېر ښاغلو ته ښکلې ښکاري، مینه ورسره لري، په یوازیتوب او خیالونو کې یې پالي، مننه یې کوي چې دوی ته یې مقام او ستر نوم ورکړی. سوداګري پرې کوي، شپه له جګړې او ورځ له سولې سره تېروي.

ما ته ښکاري چې ستا او ستا د شاهي ملګرو ذهن او زړه اوس هم په جګړه پایي، سوله مو د یوې بې وزلې سوالګرې په څېر رټلې، ستاسې دنګې ماڼۍ، جاه و جلال، سپین رنګونه، نرم لاسونه او شاهانه لباسونه د همدې جګړې له لمبو راوتلي.

تاسې ددې جګړې اور خپله بل ساتلی، نور په کې سوځي، خو تاسې یې په رڼا کې وړاندې ځئ، خپل لوری او منزل لټوئ، خپل نازولي ماشومان او میندې ورته لرې تښتوئ، خو موږ په کې هره شېبه سوځو. هغوی چې ستاسې د لارې خنډ ګرځي، باید په همدې اور کې وسوځي، ستاسې له مخې چپ شي، چې هسې نه یوه ورځ ستاسې په څېر د یوه ښکلي او ارام ژوند خوند وڅکي، ستاسې په څېر شاهانه ژوند پیدا کړي ، ځانته دنګه ماڼۍ جوړه کړي او له جګړې یې زړه تور شي. تاسې لا تر اوسه له خپل ځان سره سوله نه ده کړې، تاسې لا د خپل ذهن د جګړې دوزخي اور نه دی مړ کړی، د نورو مرګونې درد مو خپل نه دی ګڼلی، دا خاوره مو د مغروره پلونو پر ځای په تندي او شونډو نه ده ښکلې کړې، نو څنګه به سوله خپل پاسته لاسونه ستاسې دغاړې امېل کړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسې ماښیو ته چې هر سهار د رنګارنګ او تازه ګلونو ګېډۍ درځي، هغه دلته زموږ پلرونه په خپلو اوښکو او خولو ... ماشوم غوښتل خپلې خبرې په لوړ غږ نورې هم وغځوي خو ماشوم ته د "بې ادبه!" او "سپین سترګیه!" نارو زور واخیست.

د پاچا استازي په خپل تندي رواني خولې پاکولې، ځینې ښوونکي د ښښنې په دود ورته لاس په نامه وو، خو ماشوم هسکه غاړه نیولې وه او د پاچا د استازي له مړو سترګو يې عجيبه خوند اخیست.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکایت

اوښکې د مات او ځوربدلي زړه ژبه وي، په دې ژبه پوهېدل تورو او لفظونو ته اړتیا نه لري. هغوی چې ویښ زړه او وجدان لري، په پټو سترګو يې هم لوستلی شي، خو که زړه ماتی او ځوربدلی انسان د خپلو اوښکو په کنګل پخه ډډه ولګوي؛ نوخپله هم په دې رڼه سمندر کې ډوبېږي.

د اوښکو دا ګران بیه مرغلرې باید د فکر او هوډ په کلک تار کې وپیيل شي. یوازې د نورو خواخوږي خپلول بریا نه ده، بریا په دې کې ده چې له دې نازک تاره ځنځیر جوړ شي، ظالم او اوښکي بهوونکی پرې کلک وتړل شي.

هغوی چې له ژونده د پېړیو تجربې لري، ټول په دې پوهېدلي چې غوره او خوندور کباب د سکروټو له پاسه د خپلو اوښکو په څاڅکو پخېږي او پرلپسې اوښکې یې د وریت والي سبب ګرځي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله

پولیسو د ژمي په یوه ساړه ماښام دوه کسه د کوم جرم په تور په خپله څو متره اوږده نظارت خونه کې واچول او دروازه یې پسې بنده کړه.

شپه سخته سړه او تپه تیاره وه، دواړه تورن ښه پوهېدل چې بې ګناه دي، خو له نظارت خونې یې د وتلو کومه لاره هم نشته.

یو ناهیلی شو، دور ته یې ډډه ووهله، خو بل ټوله شپه په اوږده نظارت خونه کې د کوم سوري او سوړې موندلو په لټه قدم وهلو.

هر اواز ته به څک و او هرې چولې ته به یې په دې هیله کتل چې که د یخ نه د بچ کېدو او تېښتې کومه لاره پیدا کړي.

سهار چې د پولیسو امر دروازه پرانېسته، یوه بندي له ډېرو سړو ساه ورکړې وه او دور ته شخ پخ پروت و، خو هغه چې ټوله شپه یې د خلاصون هڅه کوله، وینه یې ګرمه وه او تر اوسه یې هم د ژوند او خلاصون په هیله قدمونه وهل.

د لمر له راختلو سره یو ژوندی سړی او بل مړی له نظارت خونې ویستل شول، د ژوندي کس په لیدو د پولیسو لاسونه لړزېدل او په یخ کې خولې پرې را ماتې وې.

۲۰۱۵ د نومبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیري تفکر

د ژوند له هرې پېښې او شېبې سره عادي یا هم یو رنګ چلند او په اړه یې یو ډول فکر کول زموږ ژوند ته بدلون نه شي ورکولی، د مازدیګر د لمر لوېدو شېبه هېڅکله د سهار د لمر راختلو زرینې شېبې ته نه ده ورته.

په بازار کې له خپل یوه سپین ږیري دوست سره مخامخ کېدل زموږ د یوه ځوان ملګري سره د مخاخ کېدو او خبرو اترو په څېر نه دي.

د هر څه په اړه توپیري تفکر موږ خپل ژوند او نړۍ ته زیات نږدې کوي او پوهه راکوي. د ترکاڼۍ (نجارۍ) په بازار د تېرېدو پرمهال باید د کړکۍ جوړونکي او تابوت جوړونکي له هټۍ څخه زموږ لیدنه او اخیستنه عادي او یو ډول نه وي.

د ښکلو ماڼیو لپاره د مرمر ډبرو د فابریکې تر څنګ د شناخته جوړونکي او کتیبه لیکونکي هټۍ د کاروبار او پیسوګټلو وسیلې دي. هغوی خپل کسب ته په یوه سترګه ګوري، خو موږ باید خپله دویمه سترګه هم فعاله کړو او پر خپلو ټولو حواسو او احساس ورته ځیر شو.

چاپیریال او ټولنه د ژوند د زده کړې لپاره پرانېستی کتاب دی، لوستل یې ژوندی حس او ویښ فکر غواړي، د لویو انسانانو د بریا راز او پیغام په همدې کې نغښتی دی.

۲۰۱۵ د اپریل ۱۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو پیرونه

د اختر دریمه ورځ وه، دوه ستړي ستومانه او په ګردونو لړلي کوچیان له لارې را وګرځېدل، په شنه سهار یې په تندیو د ستړیا خولې راماتې وې.

د نږدې یوه پوړيز او ساده کور دروازه یې ور ټک کړه، چای او ډوډۍ یې ترې وغوښتل، خو دروازې ته راغلي کس په بې پروایۍ بهانه ورته وکړه او منفي ځواب یې ورکړ.

ما لیدل چې له همدې کور نه هوا ته د ګرم تناره لوګي اوچتېدل او د خوندورو خوړو او پخې ډوډۍ بوی دواړو وږو لارویانو ته د کور اصلي کیسه کوله.

له دروازې ناهیلي ولاړل، د یوه بل نږدې ښکلي او نسبتا مجلل کور دروازه یې ور ټک کړه، شېبه وروسته ورته یوه کس د دېوال سیوري ته دسترخوان هوار کړ، چای، ډوډۍ او مېوه یې ورته کېښوده.

د ستړو لارویانو په تندي کې مې عجیبه رڼا او خوښي ولیده، د ارام ساه یې واخیسته، دواړه کورونه یې په بیا بیا له سترګو تېرول او له هرې مړۍ سره یې کوربه او د هغه دروازې ته د خوښۍ او مننې په انداز کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند ببلابېلې کچې او تفاوتونه بې څه نه نه وي، شتمني او بېوزلي زمونږ له زړه او نیت سره تړلې، ځینې ټول عمر زیار و زحمت وباسي، خو ژوند یې بدلون نه کوي، ژوند ترې روان وي، ځینې بیا ارام او بې زحمته عمر تېروي، خو ژوند ورپسې خپله روان وي.

هلته پوه شوم چې دا هنر یوازې په زیار او کوښښ کې نه دی، د ژوند ډېرې خوښۍ د انسان په اراده، اخلاص او نورو ته د ورکړې په صفت کې نغښتې چې مونږ پرې نه پوهېږو، خو بدله یې لس چنده او سل چنده تر لاسه کوو.

۱۳۹۴ د اختر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې

ښوونکي مې لاس په لاس کې ټینګ کړ او راته وویل :

ځینې خبرې د شاتو په څېر خوږې وي، اوره یې، خو په خوږلت یې دومره ځان مه روږدی کوه چې یوه ورځ یې وانه ورې، نو غوږونه دې له نورو ترخو خبرو سره د نا اشنایۍ له امله په درد شي.

داسې خبرې هم شته چې د زهرو په څېر او حتی له زهرو ترخې وي، اوره یې، خو همغه شېبه یې له زړه داسې وباسه لکه هېڅ دې چې اورېدلې نه وي، دا تریخوالی ستا زړه او روح ته ربښې کوي او د وخت په تېرېدو دې له ځانه هم پردی کوي.

هغوی چې تاته یې ترخه خبره کړې، یو وخت یې درته په زرګونو خوږې خبرې هم کړې، څه وشول که نن یې بې ارادې یو څه له خولې رااووتل او تا له ځانه دومره پردی کړ لکه هېڅ یې چې نه پېژنې.

ته پوه شه چې هغه په زړه کې د پښېمانۍ په سرو سکروټو اوړي را اوړي، خو هغه جرئت یې لا هم ندې موندلی چې تاته د ښښنې لپاره راشي. ډاډمن اوسه چې دا شېبه یوه ورځ حتما را تلونکې ده.

۲۰۱۵ د نومبر ۲۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخي پاڼه

د کلونو پخوا خبره ده، غور نیکه مې د مرګ او ژوند په کشمکش کې را ګیر و، خو تر وروستیو سلګو وړاندې یې زما نیکه ته یو لیک ورکړ او ورته وویل: زویه! په دې پاڼه کې زما د ټولو دښمنانو نومونه لیکلي دي. که غواړې چې ارام ژوند وکړې؛ نو یو په بل پسې یې له منځه یوسه.

نیکه مې لیک له ځان سره ساتلی و، کله چې هغه هم په جګړه کې د لګېدلي ټپ له امله یوه شپه د ژوند پر وروستۍ پوله ولاړ و؛ لیک یې را واخیست، څو نور نومونه یې هم په کې زیات کړل او لیک یې زما پلار ته په چوپه خوله او لړزېدلو لاسونو تسلیم کړ.

اوس هغه لیک زما له پلار سره دی او زه یې ګورم چې هره شپه ناوخته خپلې عینکې را اخلي او نوې کرښې په کې زیاتوي. زه پوهېږم چې نن یا سبا به دغه لیک له خپل وصیت سره ماته راکوي.

اوس نو زه له عجیبه ذهني جګړې سره مخ یم، ځکه زما تصمیم عجیبه او بل ډول دی، ما پرېکړه کړې چې دغه تاریخي پاڼه له یوې مخې سپینه کړم او خپل زوی ته په کې د انسان په نوم د مینې ښکلی شعر ولیکم.

۲۰۱۴ د سپمبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاهانه تاج

پــه کوټــه کــې لګېــدلې ډېــوه، اوښــکې، اســویلي او ســلګۍ.
مین فکر کاوه چې همدا ژوند دی او مینه به یوه شپه خامخا ددې کوټې ور ورټکوي، خو بهر د پنځلسم سپوږمۍ وړانګو، ځلېدونکو ستورو او په دره کې خپاره شپني شور ورته د طبعیت د راز او نیاز په زرو ژبو نارې وهلې چې وه ګرانه !

را ووځه، ژوند هلته نه، دلته دی، د مینې لاره ستا د کوټې له مخې نه، بلکې ددې غرونو او ځنګلونو له منځه تېره شوې او د سهار له لمرځرک سره پای ته رسېږي، مینه په تاپسې نه درځي، ته به په مینه پسې ځې. مینه سوالګره نه ده چې ستا د کوټې بنده دروازه ټک ټک کړي، د هغې په سینو لاسونو کې هغه شاهانه تاج دی چې ستا لپاره یې له ځان سره راوړی.

۲۰۱۵ د دسمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل کلن بوډا او دوې ورځې

سل کلن بوډا په ټول ژوند کې دوه ځله ښار ته راغلی و. لومړی ځل د برش کلن زلمی و، ښار ته په را رسېدو سره یې ولیدل چې ټول ښار تورو جنډو او د ویر سندرو په سر اخیستی، ټول ښاریان د پاچا تصویرونه له ځان سره وړي او په چیغو ژاړي.

وروسته خبر شو چې نن د هېواد محبوب پاچا مړ شوی، ټول خلک پرې خپه دي، په فضا کې د غم ساندې او سندرې خورې دي، هره خوا ویر او ماتم دی، ټول په دې هڅه کې دي که دهغه په تابوت یې د ګلونو د یوې ګېډۍ ایښودلو ویاړ په نصیب شي.د دغه د برش کلن کلیوال زلمي له سترګو هم ناڅاپه اوښکه وڅڅېده.

دویم ځل یې تازه په سل کلنۍ پښه ایښې وه، ښار ته په را رسېدو بیا هم تصادفا له عجیبه پېښې سره مخ شو، ټول خلک په خوښیو او مېلو سر وو، یوازې شاهي سرتېرو په خپلو څېرو کې د غم او خپګان ځرګندولو مصنوعي هڅه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان کړوسي يې په لوړ غږ په غوږ کې ورته وويل چې پاچا مړ دی، خو په مرګ يې ټول خوشحاله دي او د هېچا په لاس کې هم د ګلونو ګېډۍ او د وير جنډې نه ښکاري. بوډا وليدل چې د ټولو په شونډو د اختر د ورځې په څېر موسکا خوره ده. په سختۍ يې بې غاښو ورۍ د خندا په دود را ځرګندې شوې.

په ښار کې د پخواني پاچا د مړينې ورځ او ستر ماتم يواځې همدې بوډا ته ښه په ياد و، په دې راز او ددې دوو ورځو او دوو پېښو په توپير يوازې همدا په کلي کې لوی شوی او زوړ شوی بوډا پوهېده چې د پاچا او ولس اړيکه څومره سخته او مهمه وي او دا دوې ورځې ولې يو له بل دومره توپير لري!.

۲۰۱۵ د دسمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ورځې، اووه فریادونه

لومړی ورځ – لومړی فریاد – پنجشنبه

لمر راوخوت ، زرینې وړانګې یې د ګاډي له کړکیو راپرېوتې، زه په لاره روان یم، سترګې مې برېښي، یو خواته مې غر او بل خوا مې مست روان سیند دی، د لمر وړانګې په دواړو لګېږي خو هم د سیند له زرینو څپو او هم د غرونو له ښېښي کمرونو بېرته انعکاس کوي او زما په سترګو لګي.

بس شېبه په شېبه همدا راته وایي چې د نړۍ په یوه لرې کونج کې چې اوس یو څوک له خوبه راویښ شي او د لمر وړانګې دا پیغام ورکړي چې ګران یې په ډېر لرې سفر روان دی؛ نو څه به کوي؟ ایا د دې ټولو سزا ستا په غاړه نه ده؟ زه هم مخامخ لارې ته وګورم او له ځان سره یوازې "هو" ووایم.

دویمه ورځ – دویم فریاد – جمعه

له مودو وروسته د کور دروازې ته لنډ شوی یم، په ذهن کې مې ببلا ببل سوچونه د ماشومانو غوندې په ترپکو زڅغلي راځغلي، کله وایم مور به څوک خبر وي، څوک به زېری ورباندې کوي؟ څه به وايي؟ په کوم ځای به مې ښکل کړي له ډېرې غوسې نه خو به په مخ څپېړه نه راکوي؟

په شونډو مې موسکا خوره شي، پښه نیولی شم او زړه نازړه دروازې شرنګولو ته لاس کړم خو ناڅاپه مې یو څوک را یاد شو، ډېره لرې یوازې ناسته ده، د ماشومې غوندې یې سترګې له اوښکو ډکې او سرې دي، راپسې خپه ده او له ډېره خپګانه غوسې اخیستې، په زړه کې پټه پټه راپسې ژاړي، لاسونه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړاوې او پښې مې سستې شي، ځای پر ځای ودرېږم او د دروازې مخکې راته ستا مړاوې څېره وخاندي.

درېیمه ورځ – دریم فریاد – شنبه

د کور په حجره کې ویده یم، سهار وختي یو ځل بیا لمر راختلی، کړکیو ته نږدې په ولاړ و ونو کې مرغان چغېږي، د کور شا ته مو د ښوونځي د ماشومانو شور ماشور دی او په شور زوږ سره په مستۍ مستۍ د ښوونځي په لور روان دي.

راته یاد شي چې زه هم یو وخت همداسې څوک وم او په دې ډله کې به مې منډې وهلې، خو هر څه پای ته رسېدلي، ډېر داسې ماشومان منډې وهي چې زما د ماشومتوب په وخت کې نه و؛ خو اوس هغوی روان دي او زه ویده یم، دروازه ټکېږي، وړوکې ورېرونه مې نارې وهي....

کاکا... کاکا پاڅه لمر راختلی!

زه هم پاڅم، سترګې وموښم، خپل لیدلی خوب بیا سترګو ته راولم، ته پرېشانه ناسته وې، زما په اړه سوچونه کوې او دوه ماشومان دې مزاحمت کوي، خو ته نه پوهېږې چې ما ته غوسه شې او که هغوی ته؟ زه هم پاڅم ته له خوبونو راووځې او ټوله کوټه ستا انځورونه ونیسي. ستا د مړاوې څېرې او خپه زړه دردونه ټوله کوټه د فریاد او خواږه درد په رنګونو وپوښي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

 څلورمه ورځ – څلورم فریاد – یکشنبه

مازدیګر دی، د سیند په غاړه له خپلو ملګرو سره ناست یم، هغوی ټول راته خبرې کوي، شعرونه وایي او د فطرت د ښکلاوو په ستاینو سر دي، خو زه په چمن کې مړاوی ناست یم، پښې مې غځولې او سیند ته یوه یوه شګه غورځوم، په روانو اوبو کې کړۍ جوړوي، وړاندې ځی او ورکېږي.

کله کله کبان هم په دغه دایرو کې را ایسار شي او په ورغورځېدلي کاڼي پسې لامبو وهي. زر مې پام شي چې زموږ د ژوند نړۍ یو څپاند سمندر ته ورته ده.

زه هم یو کب یم او د یوه سپېڅلي زړه نه په را اوچتو شویو زرینو څپو کې نغښتی یم، داسې څپې چې له ما سره روانې دي او ما له ټګرونو او ګردابونو ساتي، همدا څپې په اوبو کې هم ستا د ښکلا او زړه وړمې خوروي او ما د دې لپاره هڅوي، چې یوازې ستا لپاره په مینه او ویاړ سره ژوند وکړم.

پنځمه ورځ – پنځم فریاد – دوشنبه

ماښام دی، په یوه اوچته برنډه یوازې په لمانځه ولاړ یم، هرځل ناکامه هڅه کوم چې ټول حواس، زړه او روح مې د هغو له حقیقي مالک سره ملګري کړم، خو بیا ګڼې اندیښنې او یادونه رامخکې شي، زړه او روح مې له دغه سترې او لا یزاله هستۍ بل خوا وړي، خو یو څه تل راسره وي او بل خوا ته مې نه شي وړلای.

فکر کوم چې ډېر لرې د یوه سپېڅلي، دردېدلي مات خو روښانه او خواږه زړه ساتنه را دغاړې ده، پروردګار ته خپل ټول عجز او زاري وړاندې کړم، د دې توان او حوصله ورنه وغواړم چې په خپل دغه مسولیت کې مې کامیاب لره، خو ورسره په هره سجده کې دا شکرونه هم ادا کوم چې په یوه داسې پاک کور کې دې ځای راکړ، په کې اباد دې کړم او دې حد ته دې را ورسولم چې اوس مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردې نه ګڼي، په درد کې راسره دردېږي او خندا کې راسره خوښ او په خندا وي.
بس په همدې توګه د ماښام لمونځ رانه د نورو معمولي وختونو څخه اوږد بېږي.

شپږمه ورځ - شپږم فریاد – سه شنبه
له خپلې مورجانې سره ناست یم، دواړه د تېرو وختونو کیسې کوو، خو مور مې راته د ماشومتوب خبرې کوي، کله کله راته خاندي، شېبه وروسته زموږ خنداګانې زما ورېندار ګانې اوري، په خوښۍ زموږ خواته راځي، تر څنګ مو کېني او ټول د هغې په خوا کېږي.
په همدې وخت کې زه ورنه د ځان خلاصولو هڅه کوم، له جیب نه مبایل را وباسم، روښانه یې کړم، خو بیا شبکې کار نه کوي، څپه نه لري، وړوکې ورار مې راته وایي:
کاکاجانه! طالبانو زموږ شبکې بندې کړې، زما پلار جان هم زنګ نه شي را وهلی، زه لاس اوچت کړم، له ټیو ټیو سره د صفحې په مخ لیک راځي زر یې پرانېزم، ستا لیک وي، په مینه او تلوسه یې وګورم خو زړه مې ودردېږي.
تا راته د خپل درد خبرې کړي، زړه دې یوه نوي ازمون ته پرېشانه وي، خو زه پوهېږم چې بریا به بیا هم ستا په برخه وي، زه پرېشانه شم، هغوی یو بل ته وګوري او بیا یې زما حالت په تعجب کې واچوي.
زه پوهېږم چې یو چا ته خومره اړیم او هغې هم په ټوله نړۍ کې له هر چا وړاندې خپل فریاد ما ته کړی زر له سترګو را روانه اوښکه پاکه کړم، خو دا کار مې د درد پټولو یوه ناکامه هڅه وي.

اوومه ورځ – اوم فریاد - چهار شنبه
بیا هم د مخه ښې شېبې دي، زړه مې درد نیولی، بیا د خپلې مور مخکې ولاړیم، لاس یې ښکلوم او په یوه سفر روانېږم، دا شېبه له ما نه تاسې ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځورولی شی، په تاسې ټولو به کله کله په خپل ژوند کې داسې شېبه راغلې وي چې د خپلې مورجانې مخکې ولاړ وی او مخه ښه ترې غواړی.

زه خپلې اوښکې پاکې کړم، د مور لاسونه ښکل کړم، خو په سترګو او زړه کې مې یوه نوې خوښي ځرکونه وهي، پوهېږم چې دغه ټول دردونه ستا یادونه راڅخه اخلي، زه په درد کې روان یم خو دخوښۍ په لور ځم، پوهېږم چې ته مې ډېر په بې صبرۍ انتظار کوې؛ نو ځکه خو مې قدمونه ګړندي شي ، هوا ته وګورم او ستا پاک زړه ښکل کړم، زر راته څرګنده شي چې د دوو سپېڅلو زړونو تر منځ یم او دوو انسانانو د دعاګانو په وزرونو کې نغښتی.

واه! دادي را ورسېدم، اوس نو تر ټولو سخته او دردونکې شېبه ده، ځکه چې له تاسره مخامخ کېږم، رانه خپه یې او زه دې د پخلا کولو الفاظ ګورم، دا شېبه څومره رنګینه ده، کله کله وایم چې هسې نه دا هم زما د ژوند د ځینو نورو شېبو غوندې ستا یاد او یو زرین نه هېرېدونکی خوب وي.

۲۰۱۲ سپټمبر ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه او کور وداني

د افغانستان ملي تحریک د هېواد پال او فرهنګپال شخصیت ښاغلي (حاجي عبدالقیوم پردېس) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته یې اوږه ورکړه. ملي تحریک ویاړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ یې پیل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هیله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

یو ځل بیا د دې اثر له لیکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د لیکلو او چاپولو جوګه شول.

په فرهنګي مینه

د افغانستان ملي تحریک

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان ملي تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۵۸

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library